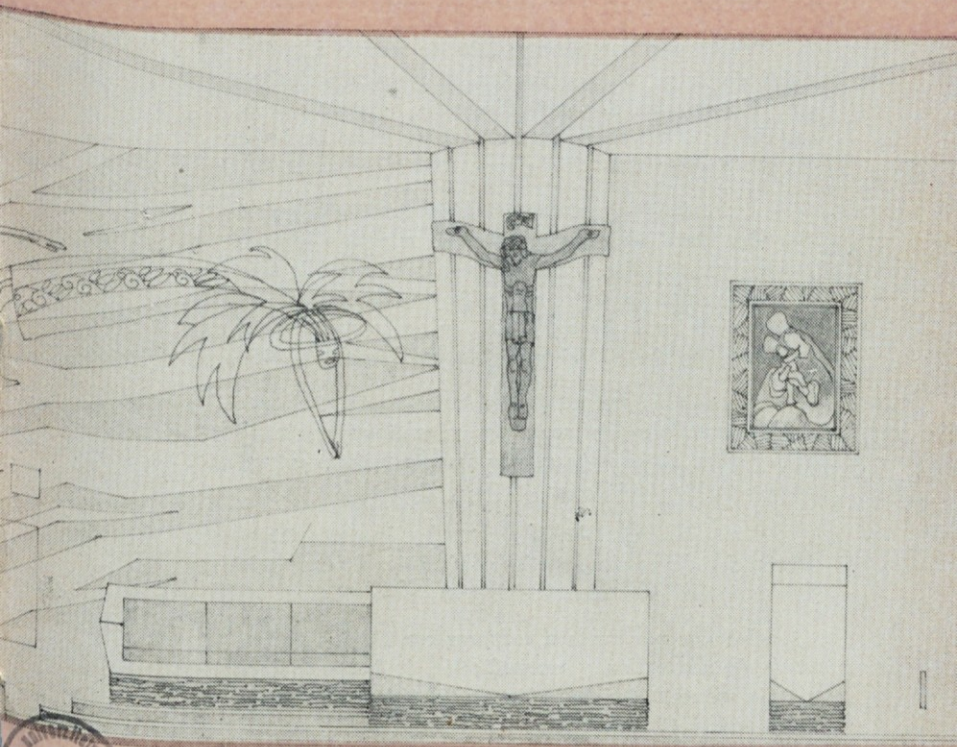

D59961

duhovno življenje

la vida espiritual
marec 1974 *41. letnik*

Vivir el Año Santo

Renovación y reconciliación son los objetivos fundamentales de este Año Santo.

Las relaciones auténticas, vitales y gozosas, de reconciliación humilde y plena de amor, que restablezcamos con Dios, darán a nuestra vida una exigencia de caridad y de justicia para con nuestros hermanos los hombres.

Nuestro egoísmo, nuestra falta de respeto a la dignidad de la persona, se fundan en nuestra deslealtad con el Evangelio. Si somos discípulos auténticos de la escuela de Cristo saciaremos el hambre y sed de justicia que padece el mundo de hoy.

Al decidir el Papa que este Año Santo comenzará con una larga preparación mundial, mediante una intensa evangelización y llamada a la conversión de todo el pueblo cristiano, le ha conferido un especial sentido de actualidad y lo ha convertido en medio providencial de renovación individual y de las estructuras sociales.

Para obtener tan excelentes frutos es necesario que dispongamos nuestros corazones y confiando en la divina gracia, ofrezcamos generosamente nuestro esfuerzo a esta hora del Señor.

Estamos convencidos de que muchos hombres encontrarán el recto camino, que los conducirá a Cristo y a la Iglesia, en la luz y alegría del Año Santo.

El Señor nos invita a cooperar con El en esta empresa de renovación y reconciliación de los individuos y de la sociedad. Quiera la Virgen Santísima infundir en todos nosotros la conciencia y la responsabilidad que nos corresponde en esta hora providencial de la Iglesia.

KAJ PRIČAKUJE

POSTNI ČAS OD NAS?

Nove postne odredbe se obračajo dokaj močneje kot v prejšnjih časih na vest in iznajdljivost vsakega posameznika.

Postni čas je čas *preprostosti*, ne čas praznovanja. Z evangeljsko čuječnostjo in neko neizprosno iskrenostjo do samih sebe skušajmo obnoviti v sebi božje bogastvo, združeni z Gospodom, ki gre svojemu trpljenju nasproti.

Ta *obnova* lahko vsakomur pomeni *kaj drugega*, kakor ga pač *navdihne ljubezen*.

Za nekoga post pomeni omejitev kajenja in pitja, za drugega strogo izvrševanje dolžnosti v njegovem poklicu in v družini, večjo potrpežljivost pri težavah, ali več pozornosti za tisto, kar hoče drugi.

Resničnosti ustrezen in pomemben način posta je tudi to, da *za ljudi v potrebi in za dobra dela* prihranimo nekaj denarja, ki bi ga lahko uporabili zase. Kot svarilo in povabilo hkrati stoji na začetku postnega časa evangelij 1. ponedeljka v postu: „Kar ste storili kate-remu izmed mojih najmanjših bratov, ste meni storili“ (Mt 25, 40).

Posebno vrednost bi morali v tem času pripisovati *molitvi*. Tako bi bilo morda primerno temeljito obnoviti jutranjo in večerno molitev in posebno skrbno moliti v družini pred jedjo in po jedi. Predvsem pa je post čas *premišljevanja, poštene spovedi* (npr. pri duhovni obnovi ali okoli velike noči).

V bogoslužju postnega časa zbuja pozornost izbira beril pri mašah. Zlasti trije predmeti: *pokora in odpuščanje grehov, premišljevanje o krstu in Kristusovo trpljenje*.

Kaj pričakuje letošnji postni čas od mene?, od tebe?, od nas?...

Pavel VI.:

Bogu je vseč tiha molitev srca

Božič je že daleč za nami.

Toda ker je ta praznik tako velik in nas je spomnil na Jezusovo rojstvo, na začetek življenja božje Besede med človeškimi otroci, in ker je ta krščanski dogodek veliko vsakoletno doživetje tudi za nekrščanski svet — zaradi vseh teh razlogov božič ne sme miniti v nekaj dnevih in zato Cerkev hoče, da božična misel nadaljuje svoj vpliv ne samo v bogoslužju, ampak tudi v moralnem, duhovnem in celo tudi v svetnem življenju.

MARIJIN ZGLED

Odprimo samo za trenutek evangeljsko poročilo in izluščimo iz njega samo majhen drobec, ki pa je vreden življenjskega programa. Stavek, ki ga bomo brali, nam pojasni, kaj naj nam pomeni po-božič, takole beremo: „Marija pa je vse te besede hranila in jih premišljevala v svojem srcu.“

Da, koliko človeške plemenitosti in lepote je v tem osebnem poročilu božje matere! Kako bogato duhovno življenje razodeva ta globoka in zaupna izpoved! Zelo verjetno je evangelist dobil to poročilo iz prvega vira. Pri Luku, ki je imel kot bivši zdravnik poseben čut za človekovo doživljanje, je to precej naravno in še veliko bolj

naravno je to za Marijo: kako ne bo neka mati — posebno še božja mati — znova in znova obnavljala v mislih véliki, čisto osebni dogodek, pri katerem je sodelovala z vsem svojim bitjem, s telesom in dušo in voljo.

Marija se je najprej spomnila vseh stvari, nato se jih je zavedela, potem premišljevala, jih skušala razumeti in končno jih občudovala, jih gledala z očmi duše — ali niso to postopne stopnje Marijinega duhovnega življenja? Ali ni tudi pod tem vidikom zgled, kako bi moral vsak Kristusov učenec notranje zoreti in napredovati?

KRISTUS V SREDIŠČU ŽIVLJENJSKEGA KROGA

Kristus mora imeti odločujoče mesto v življenju vsakega človeka, ki je kdaj imel milost, da se je z Njim srečal. Bodisi, da ga je spoznal čutno, izkustveno, naravnost — kot apostoli in Jezusovi sodobniki (1 Jn 1 1—2: „... kar smo s svojimi očmi videli, kar smo gledali in so naše roke tipale ... spričujemo...“), bodisi, da ga je spoznal posredno, po oznanjevanju ali pričevanju drugih (Apd 2, govor sv. Petra). Jezus je bil, je in bo vedno v vseh ljudeh; toda po kakšni poti, na kakšen način?

KRISTUS JE MED NAMI

Ali to vemo samo iz zgodovine ali ker nam to znanost pove? Ali Kristus živi samo v spominu človeštva, kot se to zgodi pri slavnih ljudeh, ki so naredili velika dejanja, ali napisali velike stvaritve, ali so s svojimi dejanji vplivali na razvoj svetovnih dogodkov?

Kako je Kristus navzoč v velikem zunanjem svetu svetovnih dogodkov in kako je navzoč v majhnem nevidnem notranjem svetu človeškega srca? — to vprašanje je prav v središču naše vere.

Zberimo se, utihnimo in iščimo

odgovor v skrivnosti našega duha in skupaj z Marijo recimo: Jezus živi v nas predvsem **po veri**. Tale stavek sv. Pavla zelo jasno pravi: „da se po veri v vaših srcih naseli Kristus“ (Ef 3, 17). Iz tega nauka raste vsa katoliška duhovnost, ki ne temelji samo na človeškem pričevanju, ampak na božji besedi.

DIALOG Z BOGOM

Res je, vse te stvari že poznamo. A obenem se tudi zavedamo, kako so prav iste stvari postale tuje modernemu mišljenju, ki je tako močno obrnjeno navzven, tako plaho pred lastno vestjo in tako nerodno za tihi razgovor z Bogom — v skrivnosti srca.

Dobro, mi vas pa nasprotno vabimo, da se znova učimo govorice brez besed, molitve brez premikanja ustnic, tihe molitve brez glasu — da se znova učimo **premišljevat**i. Bogu je zelo všeč skrit in zbrana molitev v globini srca. Brez zbranosti in brez premišljevanja ne moremo dialogirati z Bogom. Brez volje do vsaj nekaj trenutkov premišljevanja vsak dan, z zaprtimi očmi in usti — ne moremo slišati Njegovega glasu, kadar On hoče poseči v ta tihi dialog.

Šola v premišljevanju ali v tihi molitvi srca je tudi del duhovne obnove, do katere nas mora privedi Sveto leto. Prosim, da bi znali moliti, da bi znali dobro moliti in zbrano premišljevati.

Pismo "Duhovnemu Življenju"

Sem akademik in ne ravno začetnik. Z lepimi načrti sem prišel na univerzo. Hotel sem se resno posvetiti učenju in se tako pripraviti na svoj poklic, obenem pa tudi duhovno rasti, da bom nekoč tudi kot kristjan mogel v svetu kaj pomeniti. Toda moralno vzdusje, ki sem ga našel na univerzi (državni), med svojimi tovariši, mi jemlje vero v človeško poštenost. Za vero se prav malokdo kaj zmeni, vsaj videz je tak, moralno ozračje pa je naravnost gnilo. Mislim tu predvsem fantovsko čistost. Razumeli boste, da je tudi boj za mojo lastno čistost v takem vzdusju težak. Nisem vedno junak, a trpim zaradi svoje slabosti. Ko vidim, kako se večina drugih predaja umazanemu toku življenja, se čutim v svojem boju osamljenega. Nimam prijatelja, ki bi mi bil v oporo v tem boju. Še verujem v moč spovedi, zato se pogosto zatekam k njej. Tudi molim še nekako. Vendar se bojim, da bom omagal na poti in se tudi sam vrgel življenju v naročje. Domači najbrž slutijo mojo notranjo stisko. Mama me kdaj pa kdaj nežno pogleda, pa o teh rečeh ne govori. Svetujte mi, prosim!

Dragi fant!

Hvala ti za pismo, v katerem popisuješ na kratko moralno vzdusje med tovariši na univerzi in mi govoriš tudi o svoji lastni notranji stiski, ter o svojih bojih in porazih na področju fantovske čistosti. Hvala ti za zaupanje!

Najprej iskreno Boga zahvalim, da se v tem okolju nisi zgubil. To je zame izkustveni dokaz za moč božje milosti in za učinkovitost sv. spovedi ter molitve. Če bi opustil to dvoje, — česar te Bog varuj — potem bi moral nad teboj obupati. Kmalu bi se zgubil, kot se zgubi toliko drugih. Ne morem si namreč misliti, da bi vsi tvoji tovariši že pokvarjeni prišli na univerzo. O mnogih bo verjetno to držalo, da so namreč že z zlomljenimi perutmi prestopili prag univerze. Razlog je bil brez dvoma ta, da so že v srednji šoli začeli opuščati svoje versko življenje. Že v zgodnjih fantovskih letih so se pokvarili. Omagali so

v boju za svojo fantovsko čistost. Bilo pa je gotovo tudi nekaj takih, ki so s podobnimi ideali kot ti prišli na univerzo, ki pa jim jih je potem zastrupljeno okolje kmalu umorilo. Človeške opore niso našli, na božjo so pa pozabili.

Noben fant v današnjem pokvarjenem in okuženem ozračju nima lahkega položaja. Greh se ponuja na vsak korak in v zelo očarljivih podobah. Kdor se zato hoče zdržati na površju, se mora resno boriti. Posebej težka je ta borba tudi zato, ker vse okoli tebe kriči, da jŕe vsako upiranje nesmiselno, da prej ali slej vsakdo obnemore in pade.

Ne verjemi tem glasovom. Tudi danes je mogoŕe biti čist. V tebi spijo velike sile volje, pa tudi Bog je ŕe vedno pripravljen pomagati tistim, ki se hoŕejo resno boriti. Őim teŕŕji je boj, tem bliŕŕji ti je Bog. Kakor pravi tudi pregovor: „Kadar je sila najhujŕa, je boŕŕja pomoŕŕ najbliŕŕja!“. Őe Bog v ŕesti boŕŕji zapovedi prepoveduje vsako zlorabo spolnih zmoŕnosti, potem je gotovo, da dŕ tudi moŕi, da premagaŕ skuŕnjavo, gotovo pa vsaj miŕost, da se zateŕeŕ k Bogu po pomoŕ, ki te bo usposobila, da se boŕ ŕe naprej boril do konŕne zmage nad skuŕnjavo. Sv. Avguŕtin, ki se je sam dolga leta obupno boril, da bi se reŕil greŕne navade, je pozneje kot svetniŕki ŕkof zapisal besede: „Bog, ukazujeŕ nam zdrŕnost. Daj nam, kar zahtevaŕ, potem pa zahtevaj, kar hoŕeŕ.“

Potem pa tudi ne verjemi, da je vse okoli tebe tako pokvarjeno, kot bi se zdelo. Brez dvoma so med tvojimi soŕolci tudi fantŕe, ki jim

Skupina ŕlovenskih moŕ pri duhovnih vajah v Bs. Airesu v decembru 1973
(foto L. Erjavec)

čistost še nekaj pomeni, in ki so gospodarji nad svojimi nagoni. Samo da se greh in pokvarjenost šopirita, ker z bahanjem hočeta prevpiti glasove vesti, ki ranjena vzdihuje nad težkim bremenom očitkov, medtem ko je krepost mirna in tiha, ker celo v težkem boju uživa na dnu notranjo srečo in zadovoljstvo.

Kako prijetno in tolažilno bi bilo zate, ko bi mogel med svojimi tovariši odkriti kakšnega takšnega fanta. Prijatelja bi si lahko postala, kajti po svojih idealih bi si bila tako blizu.

In prijatelja v teh svojih bojih potrebuješ. Veliko bi lahko od njega prejel, veliko njemu dal. „Kdor najde prijatelja, je našel zaklad“, pravi sv. pismo. In še: „Gorje samemu! Če pade, nima nikogar, ki bi mu pomagal vstati“. Poskušaj si dobiti takšnega dobrega, intimnega prijatelja. Če ne ravno med tovariši na univerzi, pa morda pri kakšni mladinski organizaciji, če si v kakšni (kar ti iz drugih razlogov nujno priporočam). Prijatelja potrebuješ, kateremu boš mogel vse zaupati, on pa tebi. Tudi in še posebej vse svoje mladostne boje, zmage in če treba tudi poraze. Borba v dveh bo neprimerno lažja! Drug drugemu bosta v pomoč in pogum. Prijateljstvo ti ne bo samo olajšalo boja, dalo ti bo tudi dragoceno priložnost, da se boš komu izpovedal, nekemu zaupal svojo notranjo tisko. Koliko jih je, ki namesto tega hodijo k psihiatru ali pa jih notranje breme počasi stre in naredi bolešno občutljive in depimirane.

V svojem boju išči seveda tudi pomoči v dobrem spovedniku, ki ta bo razumel in ti pomagal. Moraš pa biti iskren do njega. Ne romaj od enega do drugega, posebej kadar mu moraš priznati kakšen poraz. Takšne spovedi pri različnih spovednikih bodo sicer veljavne, psihološko pa ne bodo posebej učinkovite. Resno duhovno vodstvo bo na ta način nemogoče.

Glede svojih staršev si lahko miren. Tudi če ne govorijo s teboj o teh rečeh, ker jim je težko, te v tvojem boju gotovo spremljajo s svojo molitvijo in žrtvijo. Vedó, da si sredi viharjev življenja, saj so tudi oni bili nekoč mladi, po drugi strani imajo pa tudi odprte oči za moralno krizo današnjega sveta zlasti v velikih mestih. Spoštljivo se ustavljajo pred svetiščem tvojega srca in nočejo izsiljevati pogovorov o teh stvareh; spoštujejo tvoje skrivnosti. In tako je prav. Če hočeš, da o tem govore, moraš ti spregovoriti prvo besedo. Navadno ne vedó, da se o tem lažje pogovoriš s svojimi prijatelji ali pa z duhovnikom. In srečni so, če vedó, da pri njih iščeš opore in pomoči.

Mnogo, mnogo bi ti še lahko na tvoje pismo odgovoril, pa so mi vrstice odmerjene. Morda se še kdaj vrnem k temu vprašanju.

Al. Kukovica

Pismo jugoslovanskih škofov za sveto leto

DRAGI VERNIKI, BRATJE IN SESTRE

Na začetku maja lanskega leta je sveti oče napovedal leto sprave z Bogom in ljudmi. Čas duhovne preнове in vrnitve k Bogu se je pričel na binkoštni praznik. Na večer pred binkoštni so po mnogih krajih četrť ure zvonili zvonovi, klicali božje usmiljenje in ljudi v globini vesti vabili k velikemu koraku sprave.

Sveti oče je razglasil sveto leto in pri tem posnemal Jezusa Kristusa, ki je svetu prinesel spravo in mir z brati. „Bog namreč ni

poslal svojega Sina na svet, da bi svet obsodil, marveč da bi se svet po njem zveličal“ (Jan 3, 17). Na začetku svetega leta moramo zaslišati Jezusovo vabilo: „Pridite k meni vsi, ki se trudite in ste obteženi, in jaz vas bom poživil“ (Mt 11, 28).

Delo in službo sprave nam je razložil sveti Pavel, poln veselja. razložil sv. Pavel, poln veselja, da nam je darovan Kristus, „naš mir, ki je oba dela združil v eno“ in nas je „v enem telesu (Cerkvi) združil,

Ljubljanski nadškof dr. Jože Pogačnik in ob njem 91-letni g. Franc Govekar, župnik iz Zapogga pri Kranju

da je na njem sovraštvo uničil... in po njem imamo v enem Duhu dostop k Očetu" (Ef 2. 14 sl). Apostol narodov je v duhu gledal Kristusa, ko je govoril svojim Korinčanom: „Vse je od Boga, ki nas je v Kristusu s seboj spravil in nam dal službo sprave... in ustanovil med nami nauk sprave..." Vernikom pa kliče apostol: „Prosimo v imenu Kristusa: Spravite se z Bogom!" (2 Kor 5, 18) Sveti Janez, ki je od blizu doživljal Jezusovo odrešujočo ljubezen, tako prepričljivo govori: „Ako se pa kdo pregreši, imamo zagovornika pri Očetu, Jezusa Kristusa, Pravičnega. On je sprava za naše grehe; pa ne samo za naše, marveč tudi za ves svet" (1 Jan 2, 2).

Napovedano sveto leto nam pri naša veliko spravo. „Mislimo, da bi po božjih načrtih sveto leto lahko bilo trenutek milosti za duše, za Cerkev in za svet", je govoril sveti oče pri avdienci 26. septembra. Trenutek duhovne vrnitve za vsakega grešnika, trenutek duhovne prenovе za vsakega vernika, trenutek izpraševanja vesti za vsakega človeka. To leto vabi na srečanje z večnim Očetom škofe, duhovnike in redovnike, redovnice, druge vernike in vse ljudi, ki imajo dobro voljo, da bi skupno prišli do spoznanja, kako zelo nam je potrebna splošna in trajna sprava. Nemir tolikernih grešnih duš, nemir zaradi vojn in revolucij, nemir in napetost med narodi in razredi, nemir in negotovost v

življenju in pri delu razjeda našo vest, poraja nezaupanja in nas odtujaе Bogu, bližnjemu in nam samim. „Mnogokrat človek odklanja, da bi priznal Boga kot svoje počelo: s tem pa je tudi pretrgal dolžno naravnost na svoj zadnji cilj in obenem porušil ves pravi red v svojih razmerjih bodisi do samega sebe bodisi do drugih ljudi in do vsega stvarstva. Tako je človek sam v sebi razklan. Zato je vse človeško življenje, tako posameznika kakor družbe, kakor dramatičen boj med dobrim in zlom, med lučjo in temo", govori koncilsko konstitucija „Veselje in upanje" (CS 13). Vsakodnevne izkušnje in zavest vsakega človeka nam pričajo, kako nas muči lastno in tuje zlo in kako na dnu srca hrepenimo po spravi in odpustitvi. K temu nas nenehno kliče in nagiba glas nepokvarjene vesti tega stalnega in nepodkupljivega sodnika vseh naših misli in vseh naših dejani. Koncil nam pravi, da je „vest človekovo najbolj skrito jedro in svetišče, kjer je čisto sam z Bogom, čigar glas zveni v njegovi notranjosti (CS 16). Če vest ranimo z grehom in jo odpremo zlu, če se človek v tej intimnosti začne vojskovati z Bogom, bližnjim in sam s seboj, če v popolnoma zavestni globini življenja doživi življenjski poraz in začuti svoj lastni nesmisel, potem objame tema in obup njega in vse okoli njega.

„Glejte, zdaj je čas milosti, glejte, zdaj je čas zveličanja“, nam s sv. Pavlom govori sveti oče. Odpira se nam čast in priložnost, da močneje in skupno razmišljamo o pogledu v bodočnost življenja in o smislu našega bivanja, o premikanju zgodovine in o pomenu sveta, o strahotnih grehih, ki sejejo v dušo smrt, na svet pa zmedo in nered. Izprašati si moramo vest in priznati grehe, ki so ostudni Bogu, škodljivi za posameznika in pogubni za družbo. Na dnu zgrešenega življenja moramo slišati Očetovo povabilo k spreobrnitvi in spravi, kakor je to zaslišal izgubljeni sin.

V tem svetem letu moramo poslušati našo sveto mater Cerkev, ki nas je s svojimi koncilskimi dokumenti povabila k velikemu delu splošne preнове, k občestvenosti, milosti in veselju, k sožitju s Kristusom in ljudmi, ki so naši bratje in sestre. Do tega bomo prišli po molitvi in zakramentih, po plemenitosti, dobroti in krepostih. „Verniki, po krstu vključeni v Cerkev..., prerojeni v božje otroke..., obogateni s posebno pomočjo Svetega Duha..., se udeležujejo Kristusove daritve, ki je vir in višek vsega krščanskega življenja, darujejo Bogu božjo žrtev in sebe z njo... Tisti, ki pristopajo

Msgr. Anton Orehar pridiga med polnočnico v cerkvi Marije Pomagaj
(foto L. Erjavec)

k zakramentu pokore, prejmejo od božjega usmiljenja odpustanje Bogu prizadejane žalitve in se hkrati spravijo s Cerkvijo, ki so jo z grehom ranili in katera se z ljubeznijo, zgledom in molitvami trudi za njihovo spreobrnjenje“ (C 11). Tako s svojim življenjem v občestvu Cerkve naši otroci postajajo boljši, naša mladina bolj vesela, naši očetje močnejši, naše matere svetejše, naši bolniki bolj potrpežljivi, zapuščeni ljudje so nam bližji, saj smo vsi kakor otroci dosegli spravo z Očetom in živimo med seboj kakor bratje v miru.

Vabimo vas, da se odzovete glasu svetega očeta, ki govori današnjemu človeku v božjem imenu. Govori nam v imenu Jezusa Kristusa, ki je nase obrnil prerokove besede: „Duh Gospodov je nad menoj, zato me je mazilil. Poslal me je, da oznanim blagovest ubogim; da naznanim jetnikom oproščenje in slepim pogled, da izpustim zatirane v prostost in oznanim leto božjega usmiljenja. Danes se je to pismo izpolnilo, kakor ste slišali“ (Lk 4, 18 sl.).

V tem letu morajo naše cerkve postati hiše usmiljenja, naše spovednice kraji sprave v Jezusovi krvi, naši oltarji daritvene mize in mize bratske gostije istega kruha in istega keliha. Naše bogoslužje, posebno še spokorno bogoslužje, mora postati stalno izpraševanje srca, vir kesanja, novega rojstva po Kristusovem vstajenju

in studenec upanja po Kristusovi milosti. Obnovili bomo svojo krstno zavezo z Bogom, obnovili svojo zavezo z domačimi, svojo bratsko zavezo z vsemi ljudmi. Obiskali bomo radi svojo stolno cerkev, katero izmed Marijinih svetišč in, če bo mogoče, pa tudi bazilike večnega mesta Rima. Vsak dan bomo molili zase in za vse, da nam bo tako s svojo pomočjo blizu Mati usmiljenja in sprave, Marija. Prosili jo bomo: Prosi za nas grešnike, zdaj in ob naši smrtni uri!

To sveto leto bo leto skupnega prizadevanja za mir — za mir srca in mir in v družbi, za mir med narodi in mir v svetu. Tisti mir, ki ga svet ne more dati, pač pa ga lahko svetu dajo kristjani, ki so se spreobrnili in spravili z Bogom in svojimi brati. To je mir v ljubezni troedinega Boga, mir v življenju in mir v delu, mir z okoli nas živečimi ljudmi, mir z ljudmi drugačnih nazorov in drugačnega življenja, mir med kristjani in med vsemi ljudmi, ki imajo dobro voljo. Za ta vseobsegajoči mir je odgovoren sleherni izmed nas po besedah svetega očeta za svetovni dan miru 1. januarja 1974: „Mir je odvisen tudi od tebe!“

Naj pride na vas v svetem letu sprave in resnične pokoncilске obnove božji blagoslov!

VAŠI ŠKOFJE.

Sv. Tomaž Akvinski

700-letnica njegove smrti

Dne 7. marca 1274 — torej pred 700 leti — je v cistercijanski opatiji blizu Fossanuova umrl eden največjih duhov človeštva, cerkveni učenik sv. Tomaž Akvinski. Imel je šele 49 let.

Nobenega svojih velikih sinov Cerkev dosedaj ni tako proslavila kot tega svetnika. Doživel je med drugim tudi čast, da je njegovo glavno pisano delo, teološka suma,

ležala poleg svetega pisma in papeških odlokov na oltarju sejne cerkve tridentinskega koncila, enega najpomembnejših koncilov cerkvene zgodovine. O tisti teološki sumi je dejal eden zadnjih papežev, da si človek v enem letu študija te knjige pridobi več in temeljitejšega teološkega znanja kot pa če bi vse življenje študiral druge cerkvene učitelje. Zato ni

Pevski zbor Gallus in del vernikov pri polnočnici v cerkvi Marije Pomagaj
(foto L. Erjavec)

nič čudnega, če ga je Cerkev proglasila tudi za zavetnika vseh krščanskih šol. In v cerkvenem zakonu naroča Cerkev profesorjem bogoslovnih semenišč, da morajo „razlagati filozofijo in teologijo po načelih, metodi in nauku angleškega učenika (sv. Tomaža Akvinca) ter mu z vso zvestobo slediti“ (kanon 1366).

KDO JE BIL SV. TOMAŽ AKVINSKI?

Rodil se je leta 1225 na družinskem gradu Roccaseca blizu mesta Aquino v nekdanjem kraljestvu Sicilije, v južni Italiji. Njegovi starši so bili plemiškega rodu, njegov oče Landulf italijanske, mati Teodora pa normanske krvi. V družini je bilo vsaj 9, če ne 10 otrok.

Ko je imel Tomaž pet let, so ga starši poslali v bližnji slavní benediktinski samostan Monte Casino kot oblata. Takšna je bila namreč tedaj navada v visokorodnih družinah, da so starši enega od otrok namenili za kakšno visoko cerkveno službo in mu tako zagotovili stanu primerno čast in življenje. Tudi Tomaževi starši so tako unali, da bo njihov otrok nekoč zasedel mesto opata na Monte Casino.

Na Monte Casino je Tomaž bil val polnih 9 let. Tu se je naučil brati in pisati ter si pridobil tudi solidno klasično in literarno izobrazbo. Benediktinska tihota, sa-

mostanska disciplina in lepota narave — vse to je vtisnilo v srce mladega Akvinca za vse življenje globoko nagnjenje do razmišljanja, zbranosti in kontemplacije. Njegov življenjepisec poroča, kako je že kot deček rad vpraševal svojega benediktinskega učitelja kdo da je Bog. Vprašanje, na katero je leta pozneje dal sam naj globlji odgovor, kar jih je kdaj dal človeški duh.

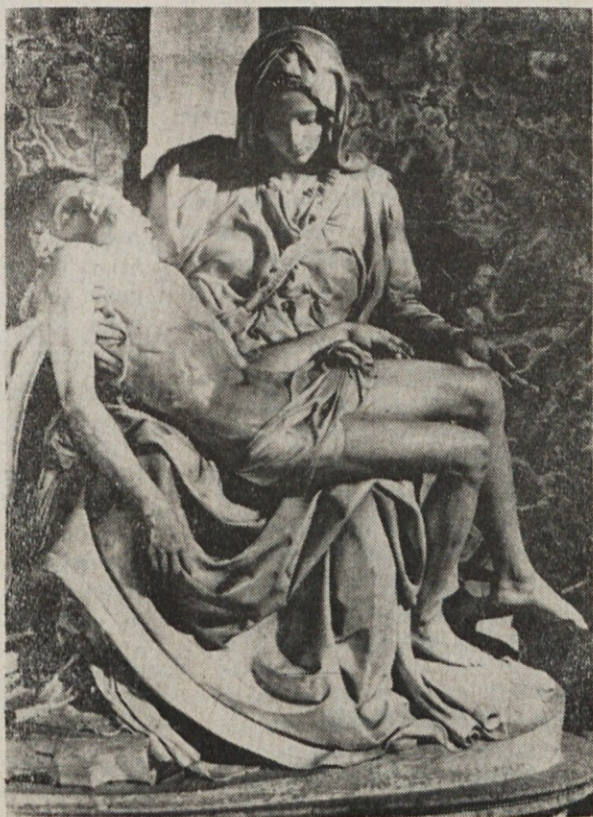
Leta 1239 je bila opatija spremenjena v trdnjavo in menihi so bili izgnani. Štirinajst-letnega Tomaža so starši poslali v Neapelj na univerzo. Tu je mladi Tomaž začel študirati filozofijo. Na univerzi so poučevali tudi dominikanci, ki jih je kakšnih 20 let prej ustanovil sv. Dominik. Apostolski ideal mladega reda hkrati z resno živetim uboštvom njegovih članov je pobožnega Tomaža pritegnil k dominikancem. Mladi filozof, ki je po svoji bistrosti, nič manj pa po plemenitosti svojega srca vzbujal občudovanje sošolcev, je leta 1244 zaprosil za sprejem pri dominikancih.

DRUŽINA PROTI

Ko je na domači grad prispela novica o Tomaževem koraku, je njegova mati takoj odpotovala v Neapelj, da bi sina pregovorila. Toda Tomaža ni bilo več v mestu. Predstojniki so namreč predvidevali nasprotovanje družine, zato so novinca Tomaža z nekaterimi tovariši poslali nemudoma v Pa-

riz. Toda družina se ni vdala. Da-
la je zastražiti vse glavne poti, po
katerih bi mladi redovniki skušali
priti na sever. In res je Tomaža
ujel oddelek vojakov, kateremu je
poveljeval njegov lastni brat. Za-
prli so ga v grajsko ječo, v upanju
da se bo Tomaž počasi vdal. Upo-
rabili so za to vsa mogoča sred-
stva. Nazadnje so ga poskusili ce-
lo zapeljati v greh s pomočjo
malovredne ženske. Ko je Tomaž

spoznal, čemu so jo poslali v ječo,
je pograbil z ognja goreče poleno
in jo nagnal iz ječe. Nato pa je
iz hvaležnosti za božjo pomoč v
težki skušnjavi naredil s polenom
križ na steno in tedaj je imel pri-
kazen angela, ki ga je za vselej
rešil mesenega poželenja. Naslov
angelskega učenika mu je Cerkev
nadela v spomin na ta posebn
privilegij, ki ga je bil deležen po
angelovem posredovanju.

Znameniti
Michelaangelov
kip
Marije
z mrtvim
Jezusom
v naročju
v cerkvi
sv. Petra
v Rimu

DOMAČI POPUSTILI

Ko so domači uvideli, da je vsa-ko upiranje zamanj, so mu dali svobodo. Predstojniki so ga poslali v Pariz, „mesto filozofov“ in „prvo stolicu teološke vede“. Tomaž gotovo ni slutil, da bo kmalu sam najslavnejši profesor, kar jih je kdaj imela pariška univerza. Tu se je srečal tudi s svojim redovnim sobratom, slavnim Albertom Velikim, katerega učenec je bil potem skozi 7 let, najprej v Parizu, pozneje v Koelnu. Iz Tomaževega bivanja v tem mestu je znan dogodek, kako so sošolci mladega teologa zaradi njegove velike in močne postave, obenem pa zaradi njegove molčečnosti nagajivo imenovali „nemega bika“. Sv. Albert Veliki pa je svojega učenca branil z besedami, ki so zvenele naravnost preroško: „Ta bik bo še tako zarjovel, da bo napolnil svet s svojim glasom!“ Ne dolgo potem je ves krščanski svet sklanjal glavo pred genialnim Tomažem Akvincem. Njegov nekdanji učitelj, sv. Albert Veliki, pa je Tomaža tako cenil zaradi njegove znanstvene in srčne veličine, da so mu po zgodnji Tomaževi smrti vedno prišle solze v oči, kadar se je v njegovi prisotnosti imenovalo ime njegovega slavnega učenca.

DUHOVNIK

..V Koelnu je bil verjetno tudi posvečen v duhovnika. Ne more-

mo niti slutiti, kaj se je godilo v duši Tomaža, ko je prvič v življenju opravil Kristusovo nekrva-vo daritev. Njegovi življenjepisci ginjeni poročajo, s kakšno pobožnostjo je od tedaj vsak dan maševal, ves zamaknjen v sveto skrivnost, pogosto s solznimi očmi. Vse življenje je bil dnevno pri dveh svetih mašah — pri svoji, nato pa je še pri eni stregel.

BOŽJI VELIKAN

Ni mogoče na tem mestu niti približno popisati njegovega javnega delovanja po končanih študijah. Bil je profesor teologije v Parizu, nato v Neaplju, pozneje v Rimu, nato pa je bil ponovno poklican v Pariz. Nekaj let je bival na papeškem dvoru kot papeški teolog. Zavzemal je tudi visoka mesta v vodstvu dominikanskega reda. Prisostvoval je več koncilom, končno je prav na poti k enemu od teh koncilov tudi umrl, strt od dela in napora. Poleg vsega je našel še čas, da je brezštevilnim ljudem svetoval v njihovih duhovnih zadevah, priložnostno je tudi pridigal in spovedoval. Največ svojega časa pa je posvetil poučevanju in pisanju knjig. Njegov duh je bil tako prodoren, jasen in ploden, da je pogosto narekoval kar štirim pisčem hkrati in sicer o najtežjih filozofskih in teoloških vprašanjih.

Sad njegovega dela, raziskovanja in učenja je prišel do nas v obliki njegovih številnih spisov izredno globokih in čudovito jasnih. Njegovo vrhunsko pisano delo je takojmenovana Summa theologica, v kateri so obdelana vsa tedaj znana filozofska vprašanja. To obširno in najbolj zrelo njegovo delo razodeva vso silno prodornost Tomaževega uma, veličino njegovega duha, dosedaj nedoseženo sistematiko. Obenem pa so v njem tudi najtežja vprašanja obdelana s takšno jasnostjo, da je Leon XIII. o tem delu dejal, da je vsak izmed 3.000 členov, iz katerih delo obstoji, pravi čudež človeške modrosti. Zato tudi ni čudno, da je Tomaževa teološka suma imela v vsem krščanskem svetu nezaslišan sprejem in uspeh. Tomaž sam je sumo v svoji skromnosti namenil, kot sam pravi v uvodu, začetnikom teološkega študija. V resnici pa zlasti to njegovo delo z originalnim in globokim teološkim naukom duhovno oplaja krščanske duhove že 7 stoletij in jih bo brez dvoma še naprej.

SVETNIK

Redno manj znano, pa nič manj občudovanja vredno je njegovo svetniško življenje. Značilno za njegovo sveto osebnost je, da je vse svoje napore usmeril v iska-

nje in posredovanje resnice o Bogu in je temu idealu žrtvoval vse drugo. Ko se je nekoč v spremstvu svojih redovnih sobratov blizjal Parizu, mu je eden od njih dejal: Glejte, magister, kako čudovito mesto! Pa mu je Tomaž odgovoril: Več kot vse dragočnosti tega mesta je zame vredna knjiga pridig sv. Janeža Krizostoma o sv. Mateju! Te knjige mu je tedaj ravno manjkalo pri njegovem delu. Za vse svetno in stvarno je bil kot mrtev. V svoji ponižnosti je neprestano odklanjal visoka cerkvena mesta, ki so mu bila ponujana, med njimi tudi nadškofijski sedež v Neaplju.

„GA ŽE IMAM!“

Jedi in spanju je posvečal le malo časa. Ves ostali čas je posvetil molitvi, študiju, poučevanju in pisanju. Nikdar ni prijel za pero, ne da bi prej ponižno in pogosto s solzami v očeh prosil Boga za razsvetljenje. Ohranjena nam je ena njegovih molitev pred študijem. Bil je tako odtrgan od vsega zemeljskega, da je včasih celo na svojo okolico pozabil. Tako je nekoč pri kosilu pri francoskem kralju sv. Ludviku nenadoma s pestjo udaril po mizrekoč: „Že imam dokaz proti Manihejcem!“ Gostje so se čudili kralj pa je takoj ukazal prinesť papir in pero, da so zapisali Tomažev misel. Zaradi velike zaposlenosti so predstojniki dal Tomažu stalnega spremljevalca

duhovniškega sobrata Reginalda ki je skrbel za vse potrebe svojega slavnega varovanca.

Kljub izredni zaposlenosti je bil do vseh nad vse prijazen in ponižen, da so ga vsi imenovali „il buon fra Tomaso“ (dobri frater Tomaž). Nikdar ga nihče ni videl nepotrpežljivega. Sredi najhujših akademskih diskusij je ohranil absolutno ravnodušnost s čimer je nasprotnike naravnost razoroževal. Sam je priznal, da mu niti enkrat v življenju ni prišla kakšna misel samovšečnosti tudi ob največjih uspehih ne.

IMEL RAD DOMAČE

Do svoje družine je ohranil ves čas svojega življenja čuteče srce. Eden njegovih zadnjih obiskov, nekaj dni pred smrtjo, je veljal njegovi sestri, pri kateri si je hotel nekoliko odpočiti od smrtno utrujenosti. Pa je bilo že prepozno. Ni se mogel več opomoči. Smrtno utrujenega so na živinčetu prepeljali v bližnjo cistercijansko opatijo. Pa še na smrtni postelji menihom ni odrekel prošnje da bi jim razložil Visoko pesem, to najlepšo knjigo Stare zaveze.

Dobrotnikov ni pozabljal. Svojemu sobratu Reginaldu je posvetil mnogo svojih spisov iz hvaležnosti za njegovo strežbo. Ta-isti Reginald je bil tudi tisti, pri katerem je Tomaž opravil svojo zadnjo, generalno spoved, pred smrtjo. Reginald je o njej dejal, da

je bila to spoved kot nedolžnega otroka petih let.

GONILNA SILA: LJUBEZEN DO BOGA

Vrh njegove svetniške osebnosti pa je bila seveda ljubezen do Boga. Ta je bila gonilna sila vsega njegovega življenja in vsega njegovega dela. To je sam izpovedal v slovesnem trenutku pred prejemom svete popotnice, ko je nebeskega gosta pozdravil z besedami: „Sprejemam Tebe, ki sem iz ljubezni do tebe študiral, bdel ponoči in delal. Tebe sem oznanjal. tebe učil...“

Nekaj mesecev pred smrtjo je nenadoma končal vse svoje umsko delo, svoje učenje in pisanje. Doživel je namreč zamaknjenje — ne prvo v svojem življenju — o katerem je svojemu sobratu Reginaldu zaupal: „Prišel je konec mojega pisanja. V zamaknjenju sem videl takšne skrivnosti, da se mi vse, kar sem učil in pisal zdi izredno majhno. Sedaj upam da kakor je konec mojega poučevanja, bo kmalu konec tudi mojega življenja.“

Mesce pozneje je zastalo srcé velikega učenika in svetnika medtem ko njegov duh in zgled njegovega plemenitega življenja deluje naprej že skozi stoletja v Kristusovi Cerkvi.

Al. Kukovica

SVETA LEA

Zavetnica vdov

V marcu leta 384 je rimsko javnost presenetil dogodek, o katerem so mnogo govorili. Hkrati sta umrli dve zelo znani osebi, ugledna in svetniška vdova Lea in za naslednje leto izvoljeni konzul Vecij Agorij Pretekstat, trdovraten pogan. Splošno je bilo znano, da je Pretekstat nekaj časa poprej vdovo Leo zasnubil, ona ga je pa odklonila. Še več, Lea se je raje oklenila družbe pobožnih žena iz premožnih slojev, ki so se zbirale okrog ugledne in bistroumne vdove Marcele in so se posvetile bogoljubnosti. Niso sicer ustanovile samostana v današnjem smislu, vendar pa so bile med seboj tesno povezane in druga drugo podpirale s prijateljskimi nasveti.

POD VODSTVOM SV.
HIERONIMA

Ko je leta 382 prišel v Rim sv. Hieronim in prevzel službo tajnika pri papežu Damazu, so te matrone zvedele, da on bolje kot drugi pozna sveto pismo, zato so ga naprosile, da jim ga razlaga. Hieronim je vabilo sprejel, se za te obravnave dobro pripravljaj in razlaga dodajal lastne spodbudne misli. Tako

je duhoviti in jezikovno izobraženi Hieronim postal duhovni vodja vse te družbe in svetovalec tudi posameznim med njimi. Vse je zelo dobro poznal, ker se je zanimal za pisano življenjsko usodo vsake svojih gojenk. Tako je bil natančno poučen tudi o razmerah, v katerih je živela Lea. V posebnem pismu Marceli, Leini veliki prijateljici, je povedal, kaj sodi o njeni smrti Lee, o kateri skorajda nimamo drugih podatkov.

NEKAJ IZ ŽIVLJENJA

Lea je bila poročena z nekim uglednim in bogatim Rimljanom. Čigar ime ni znano. Ker ji je mož zgodaj umrl, je bila kot vdova še zelo mlada. Svetovali so ji, naj se drugič poroči. Za njeno roko se je potegoval prav tako mlad in sposoben mož — Vecij Agorij Pretekstat, ki je bil v javnosti široko znan kot pozni zagovornik poganstva. Lea ni čutila zanj pravega nagnjenja, zato se ni hotela z njim poročiti. Gotovo je odločala tudi razlika v veri.

Ni gotovo, kar je bilo poprej, ali je snubec odbil Leino zahtevo, da se sprizajni z njenim verskim

prepričanjem, ali pa je Vecij huje zasovražil krščanstvo, ker ga ona ni hotela za moža. Gotovo je le, da sta se kasneje glede vere ostreje razlikovala: on je bil hud nasprotnik, ona pa vneta zagovornica krščanskih misli in nravnosti.

Lea se je najprej opredelila za družbo pobožnih žená okrog Marcele in Hieronima, nato pa je sama prevzela vodstvo take bogoljubne družbe na svojem posestvu pri Ostiji (južno od Rima), kamor se je umaknila. Morda je bil vzrok za izselitev iz Rima prav njen zavrženi poganski snubec; s katerim se ni marala več srečati.

Krožek okrog vdove Lee je bil malo drugačen kakor rimski okrog Marcele. Lea ni imela v bližini mnogo odličnih žená in deklet. Zato je sprejela v svojo družbico tudi svoje služabnice in jih „učila bolj z zgledom kakor z besedo“ (po Hieronimu). Ta poteza napravlja Leo še bolj prikupno, ker je z njo dokazala pravi krščanski čut za enakost vseh ljudi v Kristusu.

Prav gotovo se je Lea oprijela življenja junaške odpovedi in dobrote, tako da je bila s svojimi krepostmi spodbuda za vso okolico, sicer je ne bi sv. Hieronim, ki je imel oster čut za človeške slabosti in napake, tako brez pridržka priznaval za sveto, celo „presveto“ osebo.

Sv. Leo časte kot patrono vdov.

MOLIVENI NAMEN ZA MAREC

Splošni: Molimo, da bi semeniščniki prejeli ustrezno vzgojo glede duhovnega življenja in verskega nauka.

Misijski: Molimo, da bi se število duhovnikov v misijonih pomnožilo sorazmerno s porastom vernikov.

Znamenje v Slomškovem domu

Metode komunizma

V tej številki končavamo članek, ki smo ga začeli objavljati v januar-ski številki.

IV. Kmetje

Kmetje so bili najbolj odporen element za gradnjo socialistične družbe. Tudi vero mu je težko vzeti. On živi z naravo. Če je dobra letina, se Bogu zahvaljuje; v nevarnosti ga prosi.

Kaj so zato marksisti storili?

Najprej so zaprli vplivne, verne kmete. Nato so razdelili imetje in vsem nabili velik davek. Kmete so tako rekoč oropali. Nato pa so začeli borbo proti veri. Pa ne še naravnost. Pričeli so z ožigosanjem duhovnikov. Toliko časa so jih napadali, da so bili prisiljeni oditi na drug kraj. Z novimi dušnimi pastirji niso bili več tako domači. Istočasno pa so mladi kmetje odšli na delo, v šole in marsikdaj prišli v stik s člani partije in se počasi navzeli idej in tako postali propagandisti marksizma.

V. Administracijski postopki

V družbi, ki ne pozna Boga, so na dnevnem redu ječe, prisilna dela, odvzem svobode vernih ljudi. Ker je veren, ne sme v šole, ne sme na to in ono fakulteto, ne sme postati učitelj, ne oficir, ne direktor tega in onega podje-

tja, ne diplomat in še marsikaj ne.

Spremembe glede teh postopkov narekuje le taktika. Nikdar pa seveda ne povedo glavnega razloga, zakaj nekomu vzamejo svobodo.

VI. Družbena občila

Za gradnjo znanstvenega pojmovanja sveta, to je brezbožnega, so na razpolago družbena občila: Tisk, film, radio, teater in TV.

Tisk je dvojnega značaja: za partije in za ostale. Partijci morajo vsa navodila slepo sprejeti. Dvomiti nad znanstvenim pojmovanjem sveta pomeni nasprotovati partiji, izdati partijo. To pa je zločin, ki mora biti kaznovan. Za ostale pa morajo tisk in druga družbena občila spretno pripraviti pot prevzgoje. Na mestu so bili članki: Zakaj sem pustil vero, Bil sem vzgojen v veri, Nebesa so le produkt vere in nevednosti. Samo po sebi je razumljivo, da so pogosto opisovali „vse mogoče izmišljene pregrehe“ duhovnikov in škofov.

Sedanji razvoj stanja

Z opisom nasilnega širjenja brezboštva smo prišli do leta 1960 oz. 1965. Po tem letu pa so marksisti spremenili taktiko.

Cilji so seveda ostali isti: zgraditi brezbožno družbo. Uvideli pa so, da je treba ubrati nova pota.

Vzrokov je več!

Med zunanjimi sta zlasti dva. Na svetu nastaja novo politično ravnotežje. Komunistični blok išče povezave z Zahodom. Kitajski komunizem postaja iz dneva v dan močnejši.

Cerkev je po koncilu dobila na ugledu. Težko še kdo verjame, da drži s kapitalizmom. Zavzema se za tretji svet: Afriko, Južno Ameriko.

Vera je kljub preganjanju in verjetno prav zaradi tega pokazala življenjsko moč. Pogania koranine, in kot pravi marksist Tonin, prav tam, kjer smo naamani pričakovali: pri mladini v komunističnih državah.

Med notranjimi vzroki pa sta slab ekonomski položaj komunističnih režimov in vedno večja razbitost marksizma.

Usodna ekonomska situacija nas nagiba — naglašajo marksisti, da ne razsipamo svojih sil v borbi na različnih frontah. Marksizem pa je vedno meni enovit. V neki znanstveni reviji, ki izhaja na Češkem 58% partijcev niše, da ni več potrebna borba proti veri, 19% da je, ostali pa menijo, da je z vero že itak konec.

Seveda je tudi Cerkev v tem boju osirotela. Nima več organizacij aktivnih laikov. Duhovnikov je na splošno manj. Tisk, kolikor ga je, je bolj boječ. O radiu, TV z versko vsebino ni govora. Ljudje so preplašeni. Marsikateri, ki so bili nekoč pripravljeni braniti

svoje duhovnike, se pomišljajo, ali naj še pošiljajo svoje otroke k verouku. Vsi se boje, kaj bo jutri.

Katera so torej nova pota širjenja brezboštva v komunističnih državah?

Ne brutalno, pač pa postopoma. Zmanjšati Cerkvi ugled, stalno jo slabiti, prisiliti jo na molk, infiltrirati se v njene vrste, odtrgati ji zlasti mladino, razbijati njeno udarno enotnost.

A. S

Sv. brata Ciril in Metod

Sodobnost in potreba soc. nauka Cerkve

Sodobna družba je v stalnih konfliktih. Ti se stopnjujejo, nasprotstva se radikalizirajo. Na prvem mestu so konflikti socialnega značaja ali socialni problemi. Še nikoli v zgodovini človeštva niso bili tako v ospredju, tako pereči. Skoraj vsi sloji in stanovi, vsi poklici zahtevajo in iščejo svojo pravico. Izgleda, da je nihče ne najde, vsaj tako kot si jo želi. Po tem sodeč je sodobno človeštvo precej podobno Cankarjevemu hlapcu Jerneju.

Zakaj je v naši dobi socialno vprašanje tako pereče? Je položaj določenih ljudi res tako brezupen?

Res, veliko revežev je v sodobni družbi. Statistike nam povedo, da je skoraj polovica človeštva premalo hranjena. Vendar položaj ni tako brezupen, kot je bil v preteklosti. Življenjski pogoji tistih, ki so na najslabšem, so veliko boljši, kot so bili najslabši pred sto leti. Ne moremo trditi, da so bogati in premočni v naši dobi popolnoma izpolnili svojo dolžnost do potrebnih. So pa redki primeri, da se v deželah s krščansko civilizacijo ne bi zanimali za položaj vseh, ki so v potrebi. Najbolj revni v deželah s krščansko civilizacijo so dandanes na boljšem, kot so bili reveži v preteklosti in veliko boljše, kot so živeli povprečno vsi ljudje predkrščanski dobi.

V naši dobi so ljudje zelo občutljivi. Sicer najbolj revni navadno

molčijo in vdani v svoj položaj prenašajo teže dneva. Nekateri pravijo, da so konservativni. Najbolj glasni so oni, ki imajo dovolj za dostojno življenje, a bi radi še več, ker vidijo, da so sloji ali posamezniki, ki imajo še veliko več. Tem se v zboru pridružijo delomrzneži in vsi oni, ki bi rad dosegli dober položaj in zaslužel brez velikega truda in prizadevanja. Nevoščljivost jih grize in priganja, da prihajajo na dan z različnimi revolucionarnimi idejami in zahtevami. Zanikajo temelje in načela na katerih sloni sodobna civilizacija. Vse hočejo porušiti in razbiti, a ne vedo, kaj bi postavili na njihovo mesto, kaj bi naj bilo tisto novo, za katero se borijo.

Tudi premožni ne uživa miru svoje blaginje. Veliko jih nimar notranjega miru in sreče, poleg tega pa so podvrženi izsiljevanju in ugrabitvam. Družbi postavlja zahtevo po pravici do osebne svobode in varnosti.

Nezadovoljstvo, ki sloni na zanikanju načel in temeljev sodobne civilizacije, najde najbrž neke vrste opravičilo v izredno velikem porastu blaginje v sedanjem stoletju. Sicer to ni povzročilo večje revščine, ampak relativno večjo razliko med bogatimi in revnimi. Manj premožni so prepričani, da je gospodarski napredek in z njim nastala blaginja vzrok vseh težav.

sodobne družbe. Zato se iščejo različne rešitve, predvsem v spremembi gospodarskih, socialnih in političnih struktur družbe.

KOT REŠITELJ SE PONUJA MARKSIZEM

Naravno je, da vsi sloji in poklici, vsi stanovi in različne politične stranke iščejo rešitev sodobnih socialnih problemov. Najbolj kričeče in kot najbolj učinkovito zdravilo se ponuja marksizem v svojih različnih oblikah in odtenkih. Imajo številne preroke, ki napovedujejo enostavne, vabljive in hitre rešitve. Formula je psihološko zelo sprejemljiva. Sedanji red je treba zrušiti z revolucijo proti izkoriščevalcem. Nosilci revolucionarnih idej s prstom kažejo na krivce. Vse je dokazano, slediti morajo dejanja. Vse je tako prikazano, da ugaja mnogim. Delitev premoženja bogatih in življenje v izobilju brez velikega truda ljudi privabi. Tudi intelektualci se ne morejo upirati takim vabam. Mnogi hočejo biti marksisti in socialisti kljub temu, da ne vedo, za kaj gre. Nasedli so tudi nekateri duhovniki, predvsem oni, ki pripadajo gibanju za tretji svet. Po svojem poslanstvu so označevalci evangelija, a so v dvomih glede njegove učinkovitosti za reševanje socialnega vprašanja. Rešitev vidijo v marksizmu in tako smo priče pojava nove izdaje ali oblike krščanskega socializma.

Marksistična propaganda je take spretna, da zaslepi ljudi in jim

onemogoči pomisliti, da povsod tam, kjer je zavladal marksizem, posebej še njegova najbolj radikalna oblika komunizem, delavske množice živijo v večji revščini kot v katerikoli kapitalistični deželi. Kljub vsem velikim žrtvam, ki so jih morali doprinesiti delovni ljudje za utrditev komunistične oblasti, živijo še vedno skromno ali celo v pomanjkanju.

Življenjska realnost zadnjih sto let nam dokazuje, da je kapitalizem hote ali nehote storil veliko več za rešitev vsakokratnih socialnih problemov kot marksizem in tudi veliko več doprinesel za kulturni dvig in izboljšanje tvarnih pogojev človeka, ki dela.

VELIKA ODSOTNOST SOCIALNEGA NAUKA CERKVE

Kar preseneča pri vseh teh velikih prizadevanjih za rešitev sodobnih socialnih problemov, je velika odsotnost cerkvenega socialnega nauka Cerkva. Zelo malo ali nič se ne omenja, katoličani molčijo. Nekaterim so zadnje socialne okrožnice papežev zmešale glave. Sprašujejo se, ali socialni nauk Cerkve še sploh obstaja.

Odgovor dvomljivcem mora biti kategoričen, da, socialni nauk Cerkve še obstaja. Bo obstajal, dokler bo obstajalo krščanstvo. V evangeliju so nakazane rešitve vseh problemov človeških odnosov do Stvarnika in do bližnjega, tudi vprašanje dolžnosti in pravic med tistimi

ki imajo in nimajo, ki delajo in gospodarijo.

Evangelij nam jasno pove, da ob koncu stoletij Sodnik ne bo vprašal, koliko je kdo molil ali se postil tudi to je potrebno za pošteno življenje, ampak če je v bližnjem videl Kristusa in mu pomagal v potrebi. Kdor tega ni storil, ni nasitil lačnega, oblekel nagega, sprejel popotnika, bo poslan v kraljestvo hudiča. Če bi te vrste evangelija podjetniki, gospodarstveniki in finančniki vsak dan prebrali in se zavedli njihove resničnosti, socialno vprašanje ne bi bilo več tako pereče.

V priliki o delavcih v vinogradu so nakazane socialne razlike. Vsi

so prejeli po denarju, oni, ki so prišli prvo uro, in zadnjo. S tem se hoče tudi reči, da blaginja enega še ni vzrok bede drugega. Godrnjače je Gospod vprašal, zakaj so nevoščljivi, če je On dober. Prav tako nam prilika nudi nauk, da enaka ali podobna prizadevanja ne nudijo vedno istih sadov. Včasih morejo dati manjša bolj obilne. Bog je dober, tako hoče. Toda oni, ki so prejeli večji delež, se morajo zavedati, kaj je njihova dolžnost, da jim ne bo v pogubljenje. To sta samo dve mesti v evangeliju, jih je pa veliko več, ki nas opozarjajo na naše socialne dolžnosti in pravice.

Cerkev je v celoti prevzela ozna-

Milostna podoba Marije na Sveti gori pri Gorici

njevanje evangelija in socialni nauk Cerkve ni nič drugega kot praktična aplikacija tega na vsakokratne gospodarske in socialne razmere. Tako se je oblikoval skozi stoletja do naših dni.

Že v prvih stoletjih krščanstva so cerkveni očetje odločno in zavzeto učili o dolžnostih, ki jih imajo premožni do revežev. Skozi stoletja je Cerkev v različnih okoliščinah in prilikah učila isti nauk. Je bila vedno in je zaveznica trpečega človeka. Kljub temu, da je njeno poslanstvo predvsem duhovno zveličanje vseh ljudi, so njena velika skrb vsi, ki tudi v zemskih potrebah potrebujejo pomoči in obrambe. Potrebni so predmet njene posebne ljubezni.

Priče smo, da se svet stalno spreminja in kot posledica tega tudi socialno vprašanje dobiva nove oblike. Sodobno socialno vprašanje se je razvilo iz delavskega vprašanja, kot nam ga je prikazal papež Leon XIII. v okrožnici *Rerum novarum*. Vzporedno s tem se je razvila tudi težnja po popolni svobodi človeka, po vrednotenju in spoštovanju njegovega dela.

V začetku se je zdelo, da je okrožnica *Rerum novarum* naletela na gluha ušesa. Toda to je bil le videz. Imela je velike pozitivne posledice za vso človeško družbo. Bila je poseben blagoslov tudi za slovensko zemljo.

Kot družba je tudi socialni nauk Cerkve v stalnem razvoju. Pij XI. je v okrožnici *Quadragesimo anno*

povzdignil svoj glas po potrebi socialne pravičnosti. Z uresničitvijo te dobi socialno vprašanje svojo praktično rešitev. Poudaril je potrebo po sodelovanju delojemalcev in delodajalcev v skupnih organizacijah in delavskem soupravljanju v podjetjih. Dobi primerno je nakazal tudi krščansko in stanovsko ureditev družbe, katere prvi pogoj pa je npravna obnova človeštva.

Papež Pij XII. je v svojih številnih govorih in poslanicah opozarjal na stanovske dolžnosti vseh stanov, slojev in poklicev ter potrebo po vzajemnem sodelovanju. Leto more biti uresničeno v svobodni demokratični družbi. Pozival je katoličane k aktivnemu sodelovanju za reševanje problemov človeštva.

Veliki tehnološki napredek v drugi polovici sedanjega stoletja je postavil človeštvo pred nove probleme. Socialno vprašanje je zavzelo mednarodne oblike. Zahteva se vseobča solidarnost med narodi. Kljub tej zahtevi, ki je upravičena, se je izgubilo precej na razsodnosti. Vse težnje so se nekako oddaljile od realnosti. Pobarvali so jih z miti in utopijami. Le-te so s stalno menjajočimi gesli in taktiko omamile množice in tudi narode v razvoju.

Tudi kmečki stan, dosedaj najbolj konservativen, je zadel tehnološki napredek. Zamenjal je kmečki način življenja. Ljudi je iztrgal iz družinske varnosti in jih pahnil v slučajnost medsebojnih odnosov.

Vse je slučajno, ni več stalne medsebojne povezanosti. Ljudje se vedno manj poznajo kljub temu, da jih način življenja vedno bolj tišči v soodvisnost.

Tradicionalna podjetniška aktivnost vedno bolj zgublja na pomenu. Njegova aktivnost se je zelo spremenila. Poseg države v gospodarsko življenje je tudi v svobodnem svetu vedno večji.

V to dobo spada vladanje papežev Janeza XXIII. in Pavla VI. ter II. vat. cerkveni zbor. Enako kot Janez XXIII. tako so tudi očetje II. vatikanskega cerkvenega zbora in Pavel VI. aplicirali socialni nauk Cerkve na sodobne razmere. Niso se omejili na socialno vprašanje v tradicionalnem smislu, ampak so prikazali nove probleme, ki so značilni za sodobno družbo. Posebej so vsi poudarili, da se kristjani morajo čutiti odgovorne za življenje v sodobni družbi in prevzeti odgovarjajočo odgovornost. V komplicirani in pluralistični sodobni družbi morajo sodelovati z vsemi ljudmi dobre volje in uveljaviti krščanska socialna načela.

Kot vidimo, je socialni nauk Cerkve tudi v naših razmerah zelo aktualen, ni v krizi. Noben papež ni demantiral nauka svojega prednika. In to dopolnjevanje je nekaj čudovitega. Zato za družbo človeštva in njene probleme ni druge rešitve, kot da v celoti sprejme in praktično realizira ta nauk.

Katoličani smo prvi poklicani, da utrdimo svojo vero v socialni nauk Cerkve. Truditi se moramo z vsemi ljudmi dobre volje za njegovo uresničitev. Tako se bo našla v vsakem času prava pot, predvsem pa da bo človeštvo postavilo na prvo mesto duhovne vrednote, da tisti „od zgoraj“ ne bodo pozabili na potrebne, in da tisti od „spodaj“ ne bodo gradili svoje blaginje na ruševinah in željeni mizeriji drugih.

Ob množici konfliktov, ki smo jim priče, katoličani ne moremo soglašati z marksistično rešitvijo. Za odstranitev teh je treba odpraviti egoizem, spreobrniti človeška srca, da bodo tako dostopna za nesebično ljubezen do bližnjega. Le tak človek bo sposoben za graditev resnično novih in družbi primernih struktur, ki bodo pospeševale predvsem človekovo osebnost in njegovo povezanost z bližnjim.

Za uresničitev tega je potrebno aktivno javno delo katoličanov, dobra znanstvena, strokovna in poklicna usposobljenost. Za tako javno delo imamo Slovenci zgled v našem velikem socialnem delavcu in učitelju Janezu Evangelistu Kreku. Njemu podobno zavzeti morejo prekrvasiti in obnoviti sodobno družbo ter rešiti vsakokratne socialne probleme.

Avgust Horvat

Adventisti

Adventisti so eshatološka sekta, ki od l. 1843—44 pričakuje skorajšnji „prihod“ (angl. advent) Kristusov.

Začetnik sekte je bil ameriški farmar in od l. 1833 baptistični pridigar William Miller (u. 1849). Globoko so ga prevzele besede proroka Danijela: Še dva tisoč večerov in juter, potem pride svetišče do svoje pravice (Dan 8, 14). Miller je iz tega izračunal Kristusov prihod za l. 1843 in takoj potegnil za seboj znatno množico privrženecv. Potem je določil dva datuma za l. 1844. Ko se ni nič zgodilo, so te „adventiste“ druge verske skupine odklonile in so tako ostali kot svoja posebna sekta. Tudi je ob tem razočaranju gibanje zelo upadlo in je teh adventistov v nekaj skupinah danes le malo; največ so na vzhodu USA, kjer se je bilo gibanje začelo. Ti se danes imenujejo „Adventisti prvega dne“ (First-day Adventists).

Močno pa se je za tem uveljavila druga skupina „adventistov sedmega dneva“, ki se je ločila od one. Močan zagon je dala adventizmu v tej skupini „prerokinja“ Ellen White (u. 1915). Iz prejetega „razodetja“ ona izjavlja: Nekaj se je l. 1844 res zgodilo, kot je bil napovedal Miller, le da ni bilo vidno človeškim očem: Kristus je v nebeškem svetišču stopil v Presveto. Gibanje si je kmalu nadelo ime

„adventistov sedmega dneva“ (Seventh-day Adventists) (1860).

Upoštevajo in cenijo sv. pismo kot protestanti, a predvsem staro zavezo. Verujejo v sv. Trojico Kristusovo učlovečenje in božanstvo, njegovo vstajenje in vnebohod; a pričakujejo skorajšnji njegov prihod, ki da se je že pričel l. 1844.

Glede Kristusovega prihoda učijo tako: Človek je po smrti v nezavesti. Ko bo Kristus prišel, bodo dobri zmagoslavno vstali, da bodo z njim kraljevali; hudobni pa bodo uničeni. Vic in pekla ne priznavajo.

Od zakramentov imajo krst, ki se vrši s potapljanjem (a je ob tem potreben tudi „krst vere“) in sveto večerjo, ki jo obhajajo štirikrat na leto in pri njej dele obhajilo pod obema podobama. Imajo tudi nekatere svoje obrede kot npr. javne spokorne prireditve in umivanje nog (pred sveto večerjo).

V življenju se zahteva od njih izredna strogost in požrtvovalnost: strogo praznovanje sobote (namesto nedelje), oddajanje desetine (od l. 1858), „zdravstvena reforma“ (l. 1863) jim prepoveduje čaj, kavo, alkohol, svinjsko in zajčje meso itd.

Proti katoliški Cerkvi so močno napadalni in jo imenujejo „apokaliptično zver“.

L. 1869 so si adventisti privzeli

v program svetovno misijonsko dejavnost.

Izredne zasluge pri razširjenju adventizma ima prav Ellen White. Napisala je devet zvezkov svojih „Razodetij“, prepotovala ves svet, organizirala sekto, upostavila koš osrednjo avtoriteto Generalno konferenco s sedežem v Washingtonu.

Desetina in velikodušni prostovoljni darovi prinašajo adventistom ogromna materialna sredstva za njihovo svetovno propagando in širjenje. L. 1956 so samo za svoje zunanje misijone nabrali 12 milijonov dolarjev. To leto so adventisti prestopili število prvega milijona svojih članov (v 200 deželah s 3.000 misijonskimi delavci). Nji

hova misijonska dejavnost obstaja v osebni evangelizaciji pri hišnih obiskih, v tisku (imajo 63 založb in tiskajo v 197 jezikih), v radio—oddajah (Glas upanja — Voz de esperanza), v socialno—zdravstvenem delu (170 sanatorijev in bolnišnic, imajo cele tovarne živilske industrije v skladu z njihovim zdravstvenim naukom), v šolstvu (l. 1956 imeli 4.300 osnovnih šol, stotine drugih, višjih šol, z okoli en milijon učencev). Veliko skrb posvečajo šolam za pripravo in izobrazbo svojih pridigarjev.

Središče in glavnina adventistov je v USA, v Evropi so močni v Nemčiji.

Dr. Franc Gnidovec

Slovenski buenosaireški oktet, ki ga vodi Janez Mežnar, na koncertu v Slovenski hiši (foto „Alpe“)

kaj pravite?

Zakaj morajo trpeti otroci in nedolžni ljudje?

Nekdo mi je pismeno stavil tole vprašanje: Da grešniki trpimo, razumem. Greh pač zasluži kazen. Toda kaj pa je s trpljenjem nedolžnih, zlasti otrok? To je bila zame vedno velika uganka in je še. Rad bi vedel, ali je na to vprašanje sploh kakšen zadovoljiv odgovor, ali pa se je treba enostavno za- teči k besedi „skrivnost“?

To je problem, ki muči mnogo ljudi. Morda bodo naslednje vrstice le prinesle nekaj luči v to tem- no vprašanje.

V evangeliju sv. Janeza beremo, kako je Jezus ozdravil od rojstva

slepega človeka (Jn 9). Ob tej priliki so učenci Jezusa vprašali, kako da se je človek rodil slep. Ali so bili tega krivi starši ali pa njegovi lastni grehi? Pa jim je Jezus odgovoril: Ne zaradi last- nih grehov in ne zaradi grehov njegovih staršev se je ta človek rodil slep, ampak da se na njem razodene božja slava.

Prvo, kar je torej razvidno, je to, da ni vsako trpljenje, bolezen ali hiba kazen za greh, kakor je bilo splošno mnenje pri Judih v Kristusovem času. In tudi danes mnogi ljudje tako mislijo, zato se ob nesrečah in trpljenju sprašu- jejo, češ kaj smo grešili, da nas Bog tako kaznuje. S tem pa seve- da tudi ni rečeno, da bi nobeno trpljenje ne bilo kazen za greh. Ker pa ne vemo, kdaj je trpljenje kazen za greh, kdaj ne, ne more- mo v nobenem posamičnem pri- meru z gotovostjo trditi: ta človek trpi za svoje grehe, in še manj moremo reči: trpi za ta določen greh. To je božja skrivnost. Bog lahko greh resda kaznuje že na tem svetu, ni pa to nujno. Samo eno je gotovo, da bo greh kaznoval na tem ali onem svetu, če se ga človek ne bo kesal in opravil zanj pokoro.

Toda, kaj pa trpljenje, hibe in bolezni ter iz njih izvirajoče trp- ljenje nedolžnih ljudi, med kate- rimi so gotovo majhni otroci, ki greha še niso zmožni? Tu na prvi pogled ne more iti za kazen za greh. In vendar gre tu za kazen

za greh, le da ne za osebni greh, ampak za izvirni greh. Tak je nauk velikega cerkvenega učenika sv. Tomaža Akvinca, ki nekako takole razvija svoje misli. Vsaka krivda, pravi, ima za učinek in posledico neko kazen. To velja ne le za osebni, ampak tudi za izvirni greh. Izvirni greh smo pa imeli vsi, zato nas tudi vse zadene kazen zanj.

Ta kazen za izvirni greh pa je dvojna. Poglavitna je v tem, da človek pride na svet brez posvečujoče milosti. Ni otrok božji, kar bi po božji zamisli od začetka svojega bivanja moral biti in to po krivdi našega prvega očeta. Adam, ki vsem svojim potomcem posreduje človeško naravo, oropano božjega otroštva. Posreduje nam torej naravo skupaj z izvirnim grehom.

Drugotna kazen izvirnega greha, ki je posledica prve, pa je vse tisto, kar zaradi oslabiljene človeške narave pride nad človeka, kot so bolezni, prirojene hibe in s tem združeno trpljenje. S krstom se namreč otroku vrne nadnaravno božje otroštvo, ne vrnejo se mu pa mimonaravni darovi. To so bili tisti darovi, ki so jih imeli naši prvi starši. Eden od teh darov je bil tudi dar netrpljivosti, s katerim sta bila obvarovana vsakega telesnega in duševnega trpljenja. Tega daru kot tudi ostalih mimonaravnih darov nam krst ne vrne. Narava človekova, njegovo telo in duša, ostaneta izpostavljena telesnim in duševnim okvaram, bole-

znim in s tem pridruženemu trpljenju. Tako je bolezen in vse ostalo, kar mora trpeti nedolžen človek, tudi otrok, drugotna kazen izvirnega greha, ki smo mu načelno vsi podvrženi.

Da pa ne trpijo vsi nedolžni, in sploh ne vsi ljudje teh kazni in posledic izvirnega greha, je vzrok v tem, ker je narava vsakega človeka različna. Pri enem je močnejša, pri drugem slabotnejša in zato bolj izpostavljena telesno-duševnim hibam in trpljenju.

Bog v svoji previdnosti hoče takšne bolezni in hibe ter z njimi združeno trpljenje bodisi v zveličanje ljudi (tistih, ki trpijo ali pa drugih, ki ob njih spoznajo zlo greha in se zato od njega odvrnejo) ali pa da se na njih razodene božja slava, kot je bil to primer pri Kristusovem čudežu na slepcu, ki je razodel Kristusovo božjo moč in dobroto.

Gornja razlaga v luči vere precej razjasni težko vprašanje trpljenja nedolžnih. Vendar pa čutimo, kako je ta razlaga nekaj mrzlega, rekli bi juridično suhega. Čustvo usmiljenja ob pogledu na trpljenje nedolžnih se kar ne pomici popolnoma ob takšni razlagi. Nič čudnega! Čustva ne sledijo vedno in takoj ukazom razuma in volje, hodijo v nekem smislu svojo pot.

Samo vera, močna in živa, v božjo razodeto resnico bo polagoma pomirila tudi upornost čustev, da ne bodo skušala več netiti uporno-

sti proti božji uredbi, ki je tudi v tem sveta in pravična, čeprav za nas skrivnostna.

Za tistega pa, ki ne sprejme dogme o izvirnem grehu ali pa nič ne ve o njej, je problem trpljenja nedolžnih neresljiv in v nasprotju z božjo dobroto in celo pravičnostjo.

Šminkanje

Imam 14 let. Starši mi ne dovolijo, da bi se šminkala. Veliko mojih tovarišic v šoli se šminka. Ali je kaj napačnega ali celo grešnega na tem, če se mlado dekle šminka?

Anica.

Draga Anica!

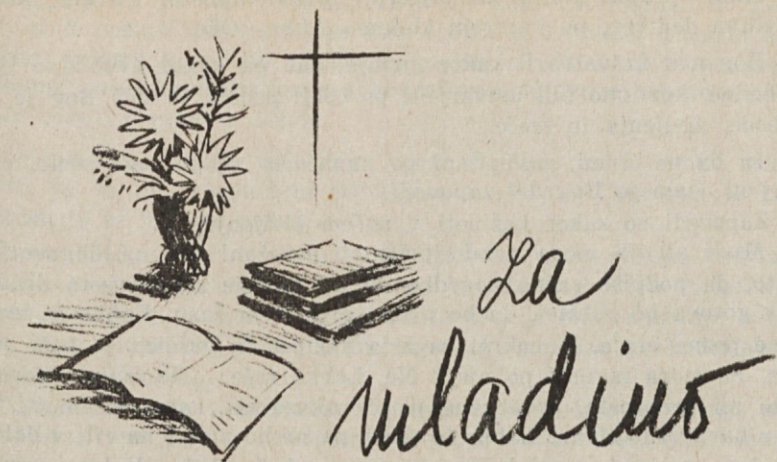
Za tvojim imenom vidim sto drugih, ki tudi čakajo, kaj bom na tvoje vprašanje odgovoril. Kako se bom rešil „zadrege“, v katero si me spravila s svojim vprašanjem. Najprej ti bom nekoliko „pokadil“: dekleta tvojih let pravzaprav ne potrebujejo redno nobenih šmink. Bog vas je naredil dosti lepe in prikupne, zato si ne kvarite svojega mladostnega čara s kemikalijami. Če se boš šminkala kdaj pozneje, kot priletna gospodična ali gospa, bom to že lažje razumel. Ti pa ne potrebuješ šmink! Ne kvari si obraza. Drugo pa, kar bi ti rad povedal, je, da tvoje vprašanje direktno z moralo in torej z grehom direktno nima nič opravka. To je stvar lepotnega okusa. Postalno bi lahko grešno, če bi se šminkala za

to, da bi vzbudila nepošteno poželenje v moških ali pa če bi hotela bolj ugajati, kot je pa to za tvoja leta primerno. Če ti torej doma prepovedujejo šminkanje, jih le ubogaj. Lahko verjameš, da v teh stvareh tvoja mama že ve, kaj je za tvojo deklinško prikupnost primerno. Kdo bolj kot mame skrbijo za lepoto svojih hčera. Spet pa ne smeš misliti, da moraš posnemati najbolj gizdave tovarišice tvojega razreda, ki pogosto ne mislijo na nič drugega kot na svojo obleko in na zunanjo lepoto. Kot krščansko dekle veš, da so druge stvari veliko bolj važne in delajo končno dekle tudi neprimerno bolj lepo in prikupno. Pa še na nekaj bi te opozoril. Šminkanje tudi nekaj stane! Resno se vprašaj, če je Bogu všeč takšna poraba denarja. Kot odraščajoče dekle moraš tudi ta vidik resno upoštevati.

Z VESELE STRANI

Ne streljajte vrabcev s kanoni in ne ubijajte muh z macolo. Ne prenapeto, ne preresno, preslovesno. Biti ponižen — k temu sodi tudi to, da se ne postavljamo in ne narejamo s svojimi problemi, da se nimamo za važne, da se gledamo z vesele strani, svojim vtisom damo potni list in se jim v obraz smejemo, namesto da bi jih resno jemali.

Lagardère

Otto Goldmann.

Kažipoti v življenju

Ulice v velikih mestih imajo semafore. Morda jih v nekaterih manjših mestih ni. Vendar tam, kjer po mestih švigajo avtomobili kakor strelice, kjer vozijo kolektivi, omnibusi in vseh vrst vozila, kjer hodi na tisoče ljudi, tam...

Predstavljaš si tako vrvečo ulico brez semaforov, brez vsakega reda. Ulica bi bila v kratkem izpremenjena v razvalino ali pokopališče.

Če bi se kdo od mladih junakov, ki trdi, da je svoboden in da stori, kar hoče, postavil na sredo ulice in oviral promet, kaj misliš, da bi se zgodilo? Prišel bi policaj in ga zaprl v celico, kjer bi „junak“ lahko stenam dopovedoval svoje nazore o svobodi.

Red mora obstajati tako za posameznika kakor tudi za družbo. V nasprotnem primeru bi kmalu prišlo do nesreč.

Sem res svoboden?

Da, svoboden si. Vendar ima svoboda neke mere. Vezana je na nek red, ki ga vsi potrebujemo za pravilno sožitje. Na drug način bi se svoboda kmalu spremenila v nered. Svoboden si, da izbereš med dobrim in zlim, med pravico in krivico. Nihče te ne more prisiliti, da delaš dobro. Če bi bilo tako, bi bil suženj in tvoja dobrota ne bi imela nobene zasluge.

Niste prejeli duha suženjstva,“ pravi apostol Pavel, „prejeli ste duha dedičev, po katerem kličemo Abba—Oče.“

Bog nas ni ustvaril kakor sužnje, pač pa kakor svobodne ljudi. Svobodne, ker smo bili ustvarjeni po božji podobi in naš Bog je Bog svobode, življenja in sreče.

In da ne bi mi, zaslepljeni po napačnem sijaju tega sveta, zgrešili poti, nam je Bog dal zapovedi.

Zapovedi so kakor kaŹipoti v našem življenju.

Misli si, da mora nekdo priti ob določeni uri na dogovorjeno mesto, da podpiše vaŹno pogodbo ali da prejme veliko vsoto denarja. Prav gotovo bo pohitel, da bo prišel o pravem času. Lahko se zgodi, da ne pozna kraja. Naenkrat zagleda kaŹipot in puščico, ki kaŹe proti jugu. Se mora ravnati po njej? Ne. Lahko reče: „Ne morem dovoliti, da bi mi preprosta, pobarvana plošča ukazovala, kam moram iti.“ In gre v nasprotno stran. Lahko to stori, pa ne bo prišel na cilj v določenem času in ne bo prejel denarja. Gotovo boš rekel: „Kakšen norec!“ Katerikoli človek na njegovem mestu bi bil vesel, če bi našel kaŹipot in bi se ravnal po njem.

Enako mislim tudi jaz. Tudi tisti, ki ne upošteva boŹjih zapovedi, ravna nespametno in nerazumljivo, ker zapovedi nam kaŹejo pot do cilja. In tukaj se ne gre za denar, pač pa za življenjsko srečo.

M. Mt.

(Se nadaljuje)

Otto Goldmann

Tudi plača je vaŹna

Brez dvoma je plača pri delu vaŹna, da, celo življenjske vaŹnosti. Ni res, da Cerkev nima ušes niti razumevanja za ta problem. Ni res, da je pustila v rokah drugih — socialistov in nekristjanov — zadevo plač in dela in da samo oznania nebesa kot plačilo za neumneŹe, izkoriščane in zatirane.

Kristus je delal in je delo posvetil. Večkrat je v svojih govorih govoril o pravičnem plačilu, ki naj bi bil sad dela. Poleg tega ni iskal mogočnejšev ali znanstvenikov, pač pa preproste delavce, ki naj bi bili njegovi najboljši prijatelji, učenci, apostoli. Njegovi prijatelji niso bili tisoči iz visoke kaste, pač pa milijoni zatiranih in izkoriščanih. Njegova Cerkev se je vedno borila v prid delavcev in ona sama je naredila velik napredek v tem smislu.

Ko je pred več kakor sto leti 1848 bil izdan „Komunistični manifest“, ki je pozival delavce v razredno borbo, je katoliški delavski škof Ketteler govoril v nekem nemškem mestu o „današnjem socialnem problemu“ proti kapitalističnemu liberalizmu. Njegove besede so povzročile nemir, prevrat v deželi.

Ze dve leti prej je duhovnik Adolf Kolping začel zbirati mlade delavce, ki so bili prepuščeni potepanju in lakoti. Ustanovil je tudi organizacijo za njihovo pomoč.

Leon XIII., veliki delavski papež, je pred vsem svetom razglasil v svojih okrožnicah z ostrimi in jasnimi besedami pravico do lastnine in pravične plače. Cerkev je zahtevala povišanje plač, znižanje delovnega časa, odpraviti delo mater in otrok, pravico do nedeljskega počitka in še drugo.

Cerkev ne plava v brezračnem prostoru, temveč je na zemlji, med narodi in za vse. Ona ne predpisuje pomirjevalnih tablet, da bi ljudje ostali mirni in „pridni“, pač pa prosi, zahteva, pojasnjuje in se bori. Ve pa, da pravična plača le ni najvažnejša, kar je nekaj logičnega. Najvažnejše je človekova oseba, zanj se bori, za njegovo dobro.

Se spomniš Cardijna, duhovnika ognjevitiga duha, ki je pred mnogimi leti ustanovil JOC (katoliško delavsko mladino) in je vse svoje življenje posvetil tej mednarodni mladinski organizaciji? V šestdesetih deželah po vsem svetu deluje ta mladinska organizacija, ki je najštevilnejša na vsem svetu. Cardijnova želja je bila oblikovati mlade delavce, zmožne ustvarjalnega dela; mladce, ki se ne bi izgubljali samo za zaslužkom, pač pa da bi bili mladi pogumni delavci s človeškim dostojanstvom. „Prosimo, da se v vsakem delavcu spoštuje njegovo človeško dostojanstvo.“

Nekaj več je, kakor samo plača.

Nobeno trgovsko podjetje, nobeno industrijsko, noben gospodar ali šef ti ne more plačati tvoje zvestobe, pridnosti, prizadevnosti, ustvarjalne zmožnosti, tvoje vestnosti. Ne morejo tega storiti, ker ni plače, niti ne nagrade, ki bi bila tako visoka, da bi pravično povrnila tvoje sposobnosti, vrednosti in kreposti. Biva pa Bog, dobri in pravični, ki te je ustvaril po svoji podobi, sebi v čast in ki ti kliče: „Ker si bil zvest v malih stvareh, te bom čez velike postavil.“

On ti je prihranil končno in najvišjo nagrado, svojo večno srečo.

Se izplača?

Samo to se izplača.

Katerakoli druga stvar bi bila sama po sebi samo reven nadomestek.

M. Mt.

Greš,

Jezus,

z menoj?

Hiša je že skoraj do tal porušena, Gospod

● Kaj se je zgodilo z ljudmi, ki so živeli v njej? Kje so zdaj in kaj bo s koreninami, s katerimi so bili privezani na dom?

● Podiralci so hitro in temeljito opravili svoje delo. Pred enim tednom so začeli podirati in sedaj so že pri temeljih. Gledal sem, kako so krušili nadstropje za nadstropjem, kos za kosom. Lesene opornike in prečnike so prevezali z vrvjo in jih majali, dokler niso popustili in zgrmeli na tla. V nekaj dnevih je hiša že skoraj popolnoma izginila. Še en dan dela in bo vse prazno. Nastalo bo prazno zemljišče v nekem predelu mesta. Eno izmed tolikih, ki so na prodaj. In vendar so v tisti hiši, ki je ni več, živele družine, se rodili novi ljudje, se ljubili očetje in matere, rod za rodom, se borili za življenje, počivali in igrali in od časa do časa jih je obiskala smrt. Začudeno bodo gledali ti ljudje, ko se bodo vračali na kraj, kjer je stal njihov dom, a doma ne bo več.

● Pomagaj nam, da se bomo privadili hitremu menjavanju stanovanja in pomanjkanju tiste sigurnosti, ki so jo dihali nekoč močni domovi, v katerih so rastle rod za rodom, cele rodbine skozi stoletja. Spomni nas, da Ti nisi imel kam glave položiti, ko si živel med nami kot človek.

V tisti stari rdeči stavbi starčki čakajo na smrt

● Tam notri so, Jezus, po dva ali trije v eni sobi, trikrat na dan jim prinesejo hrano. Nimajo drugega dela, razen če včasih gledajo televizijo.

● Tam bodo umrli, Jezus? Ali vedo, da jih po smrti čaka drugo življenje? Njihovim domačim je zoprno stopiti v to stavbo pozabljenih in zapuščenih — ali zato skoraj nikdar ne pridejo k njim na obisk? Ni to sramota za nas, mlade in zdrave?

● Ampak ali so ti starčki v tej stari stavbi vsaj na svoj način srečni? Vedo, da si tudi Ti med njimi in da si Ti premagal moč in strašnost smrti? Vedo to? Upam, da so zdravniki kolikor mogoče dobri in potrpežljivi z njimi, in tudi bolničarke. Pomagaj vsemu osebju v tej hiši starih in osamljenih, da bo z njimi prijazno, dobro in potrpežljivo.

Bo še.

Malcolm Boyd

Otto Goldman.

Zakaj ne bi smela vedeti?

KAJ JE PRIJATELJSTVO IN LJUBEZEN?

Kaj je prijateljstvo? Prijazno razmerje med dvema, ki ima za osnovo ista čustva. Tovarištvo je le razmerje med dvema osebama, ki imata isto delovno področje (na primer tovarštvo med sošolci, študenti, med uradniki v istem podjetju). Prijateljstvo med mladim dekletom in fantom se lahko spremeni v ljubezen. Važno je, da se vprašamo, če ta ljubezen ni pre zgodnja.

Kaj je ljubezen?

Nihanje lastnega jaza k drugemu bitju, ki se po predaji drugemu osvobaja. Ljubezen je možna največjih žrtev. Poznamo več vrst

ljubezni: očetovsko, materinsko bratsko in druge. Največ se govori o ljubezni osebe enega spola do drugega. To je ljubezenska privlačnost do druge osebe. V resnični ljubezni se tisti, ki ljubi, preda ljubljenemu bitju in je zaradi tega boljši in zrelejši. Na ta način predaja ni neka izguba, pač pa obogatitev jaza, ki prehaja iz samote lastnega „jaz“ in vstopi v družbo „ti“.

Ljubezen je „da“ drugemu. Nasprotno ljubezni je sovraštvo, ki teži zrušitvi drugega (kdor sovraži svojega brata, je ubijalec). Bog nas ljubi. Ker nas je ustvaril po

svoji podobi, nas kliče k ljubezni. Sebičnost je ljubezni nasprotna čeprav se večkrat odene s krinko ljubezni; pravi: „ljubim te,“ vendar ljubi zase; hoče imeti drugega. ne da bi ga osrečil, pač pa za svojo lastno „srečo“, bolje rečeno v zadoščenje svoje strasti.

Začetek in višek resničnega zrelega zakonskega združenja je ljubezen, ki se izraža v spolnem srečanju. Najčistejšo obliko osvoboditve lastnega jaza najdemo v ljubezni do Boga in do bližnjega kadar mu želimo dobro. To je prva Kristusova zapoved in je znak resnične krščanske ljubezni.

Najvišji izvor vsake prave ljubezni je Bog. Na ta način postane ljubezen različna in množinska. Na žalost se beseda ljubezen pogosto zlorablja v propagandne namene

Veliko filmov, pesmi, romanov s polasti ljubezni in jo uporablja kakor vaho. Predstavljajo jo v sladkobni obliki, kakor za zabavo ali kakor lahko dogodivščino. „Vse govori o ljubezni“ — da, tako važno je, da smo pozorni, kdo govori in kaj pove.

Na nek način postavi ljubezen mladega človeka pred preizkušnjo. Tisti, ki na ljubezen gledajo kakor na predmet za zabavo, imajo napačne pojme o človeškem bitju. Velika naloga mladine je, pripraviti se na ljubezen, ker ta odloči bodočnost življenja, srečo ali nesrečo.

Platonska ljubezen je duhovna privlačnost; vzklije med dvema osebamama, ki stremita za istimi nazori o lepoti in ljubezni.

(Se nadaljuje)

M. Mt.

Slovenska mladinska godba, ki jo vodi g. Tone Skubic, na svoji celovečerni prireditvi v Slomškovem domu (foto L. Erjavec)

Mladinska pošta

Naj bom bolj radodarna?

V službi dobro zaslužim. Od tega dam nekaj staršem, nekaj porabim za obleko, vožnjo itd. in nekaj mi ostane „čistega“. To zadnje nalagam v hranilnico. Ali prav delam, ali pa bi morala biti bolj radodarna do potrebnih?

Na to ti more odgovoriti le tvoja lastna vest. Oboje je potrebno — tako do neke mere smisel za varčnost (a ne skopost) — kakor obdarovanje potrebnih.

Vendar vprašajmo se, kaj je rekel o tem Jezus? Opominjal je, naj zaupamo bodočnost nebeškega Očetu in izkazujemo dobroto potrebnim.

Mladenič je vprašal Kristusa, kaj naj stori, da bo popoln. „Razdaj vse, kar imaš...“ je bil odgovor.

Hočeš biti popolna? Odgovor drži tudi zate. Če ne moreš biti popolna, naj ti vest svetuje mero popolnosti, ki si jo upaš sprejeti nase. Vendar si ne morem misliti krščanskega fanta ali dekleta, ki ne bi v veliki meri gojila velikodušnosti, ki se kaže tudi v radodarnosti.

Posvetuj se s starši, a predvsem s svojo vestjo.

Ne vem, če me ima rad

Že dalj časa mi je neki fant zelo všeč. Mislim, da on to ve. On nič ne reče, meni je pa tudi nerodno in nisem gotova, če — tudi on mara. Kako je bolj prav, da naredim?

Koliko pa si stara? Od tvojega odgovora je odvisno, kaj ti lahko svetujem. In fant? Študira, dela, ima poklic? Ti je všeč in misliš, da bi iz tega moglo zrasti kako močnejše čustvo, ali zaenkrat raje še ne misliš na resno poznanje?

Kaj pomeni za te „imeti fanta“? Je to tvoja prva simpatija? Zdi se — da je tako, zato ti svetujem, da mi pišeš kaj več o sebi in niem. Morda bi ti pa tudi mama lahko kaj svetovala. Ne pozabi moliti medtem k Svetemu Duhu za zdravo pamet.

Sram me je biti dober

Ne vem, zakaj nas je sram biti dobri in jasno pokazati, da taki tudi hočemo biti, čeprav dejansko nismo morda veliko boljši kot tisti, ki se nam smejejo ali nas imajo za „pridne fantke“?

Hoteti biti dober! Imeti pogum biti dober! Dober človek mora imeti oboje — voljo in pogum.

Sram nas je, ker se bojimo javnega mnenja, ker se bojimo biti drugačni.

Dober človek je nujno pogumen. Kjer ni poguma, je težko govoriti o dobroti. Čagavec morda ne greši, a tudi ne dela dobrega. Kreposten človek je — kot že beseda pove — krepak, močan.

Če se bojiš pokazati svoje prepričanje, ne boš dosti storil v življenju, morda ne boš škodil, a težko, da bi bil dober človek.

Zato odvrzi napačni sram in strah pred ljudmi. Svet potrebuje ne „pridnih fantkov“, marveč dobrih in pogumnih fantov.

Kje bo konec?

Rada bi vedela, kaj mislijo moški o ženski mini-modi in izrezanih oblekah. Ali jih res golota, ki jo vsak dan po sili gledajo, dela indiferentne? In če jih, ali je potem nespodobna moda še greh?

Pišete, kakor da bi bili „moški“ neka abstraktna rasa, ki več ali manj enako reagira na toliko ali toliko centimetrov ženske kože.

Draga moja, stvar ni tako enostavna. Nihče ne pride na svet že kot pokvarjen in vsega hudega vaje „moški“. Otopelost ter indiferenca za goloto je v veliki

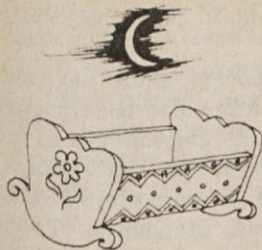
meri res posledica mode, a do nje ne spolzi človek brez večje ali manjše škode. Privlačnost med spoloma je potrebna in primerena, saj je del božjega stvarstva. Vendar ženska, ki ima poleg telesa tudi dušo — naj ne pozabi, da mora privlačevati z vso osebnostjo — celega moža in ne le telesa s telesom.

Telo in telesna privlačnost je čudovit božji dar in prav je, da ju kot taka uporabljata oba spola. Živalice, ki niso dobile duše in razuma, uporabljajo ta dar po nagonu. Človek pa ga mora po razumu skupaj z drugimi duhovnimi darovi.

Nedostojna moda je greh, ker žensko in moškega ponižuje, njunemu odnosu jemlje možnost večje globine, ki telesa ne zanika, a mu daje le mesto, ki mu pripada.

Če ženska išče le užitke, avanture, zabave in ne ljubezni — bo lovila moškega le s telesom, ali kot pravite vi, z mini-krilom in globokimi izrezi. Greh je torej v tem, da iščem in vabim s telesnimi lastnostmi v igro in ne v plemenit, resen in plodovit odnos, ki ne more temeljiti le na telesni privlačnosti.

Še to, ste že pomislili, da vedno večja golota polagoma večja moško indiferenco, in ta povzroča pri ženskah spet večjo stopnjo golote... kje bo konec tega?

v družini

Skrb za mladostnikovo vero

Poleg drugih problemov imata mladostnik in mladostnica velikokrat probleme z vero, kjer jim morajo biti starši v veliko pomoč. Mlad človek se v tej dobi čuti neodvisnega, postane nezaupen in ljubosumen na svojo svobodo. Starši bodo v teh letih spremenili svoj način vzgajanja, da bodo svojo avtoriteto uporabljali le redko, sicer bodo s svojo vzgojo propadli ne le enkrat, ampak za vse življenje.

Prava metoda v tej dobi je metoda svobodě, ki večkrat predlaga, kot ukazuje. Mladi večkrat ne bodo radi molili, naj molijo takrat starši več, tudi za nje, pa se bo tudi mladostnikom vzbudila misel na molitev. Od mladih let naj otroke vadijo starši na red v molitvi in to ohranijo tudi za leta doraščanja, kljub morebitnim uporom.

Seznanite doraščajoče s poznanim duhovnikom in vpeljite jih v družbo pametnih sorodnikov. Če bi jih nasilno zadrževali samo doma, bodo staršem otroci kasneje sami ušli od doma tako, da se ne bodo nikdar več vrnili. Tako boste družbo njim starši izbrali vsaj z moralno gotovostjo, da ste jim dobro izbrali, okoristili se bodo tako z vplivi prijateljev in vzgojiteljev, ker jim starši kljub vsej skrbnosti ne morete nuditi vsega.

Razširiti morajo starši v tej dobi vzgajanja svoje obzorje: kakor navajajo male otroke na majhne žrtve, naj mladostnika navajajo k širokosrčnosti, k razdajajoči večni žrtvi. Počasi se mladi tako vzgojijo k samostojnosti, kar jim bo koristilo pri študiju in v življenju sploh, ko bodo postali najprej šefi svojega življenja, potem šele bodo vodili druge. Sedaj ne potrebujejo vseh podrobnih navodil kakor mali otroci, sicer bi jim presedal še tako dober nasvet. Naučiti morajo starši otroke opazovati in ocenjevati vrednost oseb, da tako znajo sebi izbrati pravega prijatelja. Tudi naj jih v tej dobi navadijo storiti kaj dobrega drugim, tako se bodo naučili indirektno pomagati tudi staršem, ko jih bodo

ti potrebovali. Po takem ravnanju bosta mlad fant in dekle bolj čutila oporo svojih staršev kakor njihovo nasilje.

V verskem pogledu se v tej dobi čutijo prenasičeni, skoro naveličani, zato jim je treba pokazati visok ideal, proti kateremu se bodo pognali, najprej človeški ideal. Kmalu bodo spoznali, da s svojimi močmi ne bodo mogli doseči cilja, pa se bodo obrnili k Bogu, naj jim pomaga, da postanejo dobri ljudje. To bo njihova osebna in samostojna želja po verskem življenju, kar bo veliko vredno in bolj stanovitno. Treba jim je na naraven način govoriti o Kristusu, da ga vzljubijo, iščejo s svojim življenjem. Spoznali bodo, da bo tudi v njih Kristus naredil stvari, katerih si sami niti misliti niso mogli: da jih je Kristus rešil ne le njihovih napak, ampak tudi njih samih, ko so sebi večkrat največja nadlega.

Srečni starši tistih otrok, kateri so ob njihovi roki odkrili Kristusa, ki jih bo spremljal vse življenje, jih naredil za osebo, prepričano in samostojno. Takrat bodo starši spoznali resnico, kako so otroci odkrili vero v njihovem življenju, pa tudi po svoji borbi in trpljenju. Starši boste najbolj veseli, ko boste spoznali, da so vaši otroci postali to, kar želite: verni ljudje.

Pri vzgajanju teh let in pri izbiri pobožnosti se morajo starši najbolj varovati nasilja pri svojih otrocih. Ne jih siliti točno k tistim pobožnostim, ki so staršem sicer všeč, otrokom pa ne. V tem primeru pride do čudnih dogodkov v družini, ki kažejo na prvi hin, da so otroci postali mlačni ali celo brezverni, v resnici jim pa le ni všeč oblika pobožnosti, h kateri jih silijo starši. Če hočete pridobiti otroke, posebej doraščajoče, za zdravo versko življenje, potem sami pred njimi živite kot dobri kristjani in to bo nehote vplivalo na otroke. Ne delati vsega tega le zaradi dobrega zgleda, ampak iz svojega osebnega prepričanja. Težko bomo našli v življenju otroka, ki ne bi hotel biti tak, kot je njegov oče ali njegova mati, ki ne bi hotel moliti kakor ona dva, toda prisiliti se k temu ne dá. Povedati je treba mladim, da Bog prisiljenih častilcev ne mara.

Postaviti disciplino v verskih rečeh za otroke je težko, posebej nenadoma. Če bi jih v otroških letih pustili, da delajo, kar se jim zdi, jih kasneje ne boste navadili na red. Treba je začeti zgodaj in potem počasi puščati svobodo. Če pa mladostnik pride v krizo, ga ne boste rešili s silo. Glavni dejavnik je tukaj Sv. Duh, zato je treba staršem veliko moliti za svobodno udejstvovanje verskega življenja. Sv. maša ali sv. zakramenti brez notranjega pristanka ne veljajo nič in ne koristijo nič. V tem se je danes dosti spremenilo in starši tega ne morete s silo

preobrniti. Časi so drugačni, zato je treba z otroci in mladimi delati danes drugače, čeprav bistveno ostanejo ista sredstva vzgajanja.

V letih doraščanja je za otroke najboljša vzgoja: resen in nenarenjen zgled staršev. Bog hoče otrokom govoriti po vas. Oni bodo pa govorili z Bogom, če ste jih vi s svojim govorjenjem tega naučili. Vaši otroci bodo poslušali Boga, če ga vi poslušate!

(Bo še)

Anton Orehar

Krščansko urejanje rojstev

3. STARŠEVSTVO MORA BITI ODGOVORNO

Za novega človeka ni zadosti samo spočetje. Potrebna mu je tudi telesna in duševna hrana ljubezen, vzgoja, izobrazba, stanovanje, varstvo itd. Zakonci niso božji sodelavci samo pri ustvarjanju novega človeka, ampak tudi pri vzdrževanju tega človeka. Tu di za to so odgovorni Bogu, sebi družbi in novemu človeku same mu, saj so mu oni posredovali življenje.

Starši torej ne bodo darovali življenja toliko novim ljudem, kolikor bi to biološko mogli storiti, ampak le toliko, kolikor jim morejo po pameti zagotoviti vse potrebno za telesni, duševni, družbeni, duhovni in verski razvoj. Toliko, kolikor hoče tudi božja ljubezen, ki je modra in odgovorna, dati po zakoncih življenje.

Cerkev gleda v vsakem človeku božjo stvar, sad božje ljubezni božjega otroka, prejemnika Kristusovega odrešenja in neumrljivosti.

vega srečnika, dediča večnega kraljestva. Čim več je takih srečnikov, tem bolje, tem večja je tudi božja slava. Zato poziva zakonce k velikodušnosti pri posredovanju življenja.

2. vat. cerkv. zbor opisuje krščansko zakonsko skupnost takole: „Krščanski zakonci z zaupanjem v božjo previdnost in z gojitvijo duha žrtve poveličujejo Stvarnika in težijo k popolnosti v Kristusu, ko z velikodušno človeško in krščansko odgovornostjo podarjajo otrokom življenje. Izmed zakoncev, ki na tak način spolnjujejo od Boga jim zaupano nalogo, je treba dati posebno priznanje tistim, ki z modro in skupno soglasnostjo sprejmejo tudi večje število otrok, z namenom, da jih ustrezno vzgojijo“ (CS 50, 2).

Koncil zakonce navaja k velikodušnemu podarjanju življenj in vidi v tem veliko čiščenje Boga ter posebno povezavo s Kristusom. Poudarja pa, da mora biti ta velikodušnost modra in odgovorna.

Kaj bodo zakonci pri odgovornem starševstvu upoštevali? Koncil pravi: „Zakonci bodo s človeško in krščansko odgovornostjo spolnjevali svojo nalogo in si v ubogljivi spoštljivosti do Boga s skupnim preudarkom in s skupno prizadevnostjo ustvarili pravilno sodbo. Ozirali se bodo pri tem tako na lastni blagor kakor tudi na blagor otrok, naj bodo že rojeni ali pa šele v bodočnosti pričakovani: pazili bodo tako na gmotne kakor tudi na duhovne življenjske razmere svoje dobe in svojega lastnega položaja; končno bodo upoštevali blagor družinske skupnosti, svetne družbe in Cerkve same“ (CS 50, 2).

Zakonci morajo torej presoditi kdaj naj torej posredujejo novo človeško življenje in kolikim otrokom ga smejo in morajo posredovati. Odgovorno starševstvo je zadeva vsestranske liubezni, preudarnosti in modrosti, pripravljenosti izpolniti božjo voljo in zadeva življenjskega realizma.

Nihče nima pravice, da zakoncem zapoveduje, koliko otrok naj imajo in kdaj naj jih imajo. O tem odločajo zakonci sami. To je njihova pravica in dolžnost, ker sami najbolje poznajo svoje razmere. To pravico jim Cerkve slovesno priznava in na to dolžnost jih resno opozarja z naukom cerkvenega zbora: „To sodbo si morajo pred Bogom napraviti navse-

zadnje zakonci sami. Pri svojem načinu ravnanja pa naj se krščanski zakonci zavedajo, da se ne smejo odločati samovoljno, ampak da jih mora vedno voditi vest, ki jo je treba usklajati z božjo postavo“ (CS 50, 2).

V PRVIH LETIH

Življenjska skušnja priporoča naj imajo zakonci otroke v prvih letih zakona in da naj bo med rojstvom enega in drugega otroka dovolj časovnega presledka. Ni pa to ideal za vsak zakon. Če na primer zakonca nimata primerne- ga stanovanja, moreta roditev otrok premakniti na poznejši čas.

Glede števila otrok je dolžnost od zakona do zakona različna. V kakšnem zakonu bosta zakonca spolnila svojo dolžnost, če bosta imela dva otroke, na primer, če sta zakonca revnejša ali bolehnata: druga zakonca pa bosta spolnila dolžnost sodelovanja z Bogom šele s šestimi ali osmimi otroki, na primer, če sta premožna in dobra vzgojitelja. Takoimenovano „urejanje rojstev“ ni po cerkvenem nauku samo dovoljeno, ampak je celo moralna dolžnost.

Glede števila otrok in glede načinov za urejanje rojstev krščanski zakonci nikakor ne smejo podlegati propagandi in napačni miselnosti svojega okolja. Tako je npr. miselnost, da je primeren za sodobno družino le eden ali

dva otroka („punčka in fantek“) dalje miselnost, da so otroci sama skrb, da otroci jemljejo zakonsko ugodje itd.

Pri določanju števila otrok se krščanski zakonci ne smejo ravnati le po svojih željah, ampak po božji volji. Ta se jim razodeva po iskreni vesti, življenjskih razmerah in po nauku Cerkve. Bog je postavil Cerkev zato, da nas verodostojno vodi na poti življenja k Bogu, torej tudi v tako važni zadevi, kot je posredovanje človeškega življenja. Katoličan, ki cerkvene nauke o urejanju rojstev na primer o sredstvih za to urejane, ne jemlje resno, zavrača božje vodstvo po Cerkvi, ravna samovoljno in zato neodgovorno.

VOLJA, RAZSODNOST, LJUBEZEN.

Katoliški zakonci zato dobre premislijo svoje poslanstvo pri prenašanju človeškega življenja in svojo dolžnost glede tega do Boga, sebe, družbe in možnega bodočega svojega otroka, modro pretehtajo razmere, v katerih živijo, in resno upoštevajo nauk Cerkve o urejanju rojstev. Odločijo po najboljšem prepričanju svoje vesti, ali bodo imeli otroka zdaj ali kasneje in koliko otrok bodo imeli.

Tako starševstvo se imenuje odgovorno. Za vsakega novega otroka naj velja lepa beseda: ta otrok je sad najine volje, razsodnosti in ljubezni.

Zakonci, ki bi neodgovorno porajali nova življenja, ko nimajo npr. nikakih gmotnih sredstev, da bi mogli otroku zadostiti vsaj osnovne življenjske potrebe, bi se lahko težko pregrešili. Isto pa velja tudi za zakonce, ki samovoljno omejujejo število otrok, na primer po omenjenem nekrščanskem določanju „samo punčka in fantek“ ali ne upoštevajo potreb družbe ali ne jemljejo resno nauka Cerkve za to urejanje itd. Grešijo tudi tisti, ki se iz zakoncev s številnimi otroki norčujejo ali razgovarjajo in širijo samovoljno omejevanje rojstev.

(Bo še) dr. Stefan Steiner

ZAKON — SKRIVNOST ZAVITA V LJUBEZEN

Mirno povej, kar misliš

Ni pametno, da zmeraj povemo naravnost v obraz, kar mislimo. A v zakonu bi včasih bilo boljše, da bi si mož in žena mirno povedala, kar mislita, kakor pa da oba trmasto molčita. Tak molk lahko spremeni zakonsko sožitje v tiho mučeništvo enega ali druge, ki se konča s tiho vdanostjo ali ločitvijo.

Gospod X je več let delal v pisarni skupaj s prikupno poročno souradnico. Niti v sanjah mu ne bi prišlo na misel, da bi bil z njo kaj bolj prijatelj, kot pa se

spodobi delavskemu tovarišu. In vendar se je čisto spremenil, odkar so uradniki organizirali skupno večerjo s plesom. Gospod X. se je zabaval kot že dolgo ne. Ko je plesal z isto souradnico se mu je zdelo, da je vsaj deset let mlajši. Bil je srečen. Po zabavi je razigrano souradnico spremil do njene doma in pred vrati ni mogel odbiti povabila, naj vstopi in za slovo nekaj spiše.

Kako prijetno urejeno stanovanje je imela ta gospa N.! Pohištvo okusno izbrano in kombinirano, razsvetljava umirjena, glasba tiha, vse je ustvarjalo nadvse prijetno počutje. Spila sta kozarec viskija. Kako dobro se je prilegel kozarec viskija po težki večerji in vročem prostoru in plesu! Kocke ledu so bile prozorno čiste in ko je stresal kozarec, je kristal cingljial tako drobno kot smeh prijazne gostiteljice. Razvnela sta pogovor o zadnjem filmu, o modernih knjigah, o novih ploščah. Gospod X. se je sijajno počutil v takšnem okolju.

Ko je odhajal, je postal naenkrat žalosten in zamišljen. Zakaj njegova žena ni takšna kot gospa N.? Zakaj ji njegova žena ni vsaj malo podobna? Gospa N. je vedno fino oblečena in dobro razpoložena, na kratko, prijetna ženska.

Njegova žena pa... oh!, večno visoko naviti lasje in pokriti z ruto, to ga je vedno motilo. „Marsova“ ji je pred kratkim zafrkljivo rekel, a ona, kot da ni slišala.

In kadar hodi po hiši v tisti de-

beli jutranji halji..., poleg tega včasih preveč zanemari svojo zunanjost. Zadnjo soboto ji je to rekel, ampak ona je samo skomignila z rameni.

„Komu na čast naj se lišpam?“

„I, zaradi mene,“ ji je precej nejevoljno odvrnil.

„Zaradi tebe? Ah, sedaj že ni več potrebno, saj te že imam, sva že poročena.“

Kako različna je bila tovarišica v pisarni. In od tiste zabave dalje se je gospod X. še boljše počutil v njeni družbi.

„Zelo si vesel in to se mi zdi zelo sumljivo.“ mu je žena nekoč namignila.

Še to! Torej, če si malo boljše volje, pa je že sumljivo!

Torej si vzoren zakon ne sme privoščiti nobene zabave in veselja razpoloženja.

Včasih je prišel zelo pozno domov. A to ga ni preveč motilo, ker je imel vedno pripravljene precej dobre izgovore. Ob takih zamudah je šel z gospo N. navedno v neki privlačen nočni lokal. Preživel je tako nekaj veselih tednov, dokler ni nekega dne počilo in mu povzročilo precej neprijetnosti. Da, na dnu nekje je sam sebi včasih priznal, da ne dela prav, a kadar je bila žena spet jezljiva in mutasto hodila po hiši, takrat se je čutil — vsaj tako si je mislil — opravičenega za svoje skrite nezvestobe.

Otto Goldmann

Bo še.

ČUSTVENA ZRELOST

Čustvena zrelost pomeni ravno-
vesje med razumom in čustvom,
skladnost med hladnostjo glave in
toplino srca, kar daje pravilnost
in dobrotnost, skratka. polnost živ-
ljenja.

R. W. Menninger na istoimen-
ski ustanovi v Topeka državi Kan-
sas (ZDA) navaja sedem sodil za
čustveno zrelost: sposobnost v tež-
kem položaju prav ravnati, sposob-
nost se spremeniti, pametno rav-
nanje pod pritiskom in strahom,
raje dajati ko sprejemati, z bliž-
njim shajati, prenašati sovraštvo
in očitke ter pomanjkanje ljubezni.

Sposobnost v hudi stiski prav
ravnati, pomeni: vprašanje prav
zagrabiti, da rešimo, kar se rešiti
dá; obenem pa biti pripravljeni na
neuspeh in razočaranje, če se ne
da nič doseči. To je odločilno:
znati prenesti neuspeh in razoča-
ranje.

Pogumno prenašati udarce živ-
ljenja. To bi moralo biti stalno
življenjsko geslo, ki ga mora imeti
vsak pred očmi in s katerim si
mora vsak sam prav svetovati. Ta
svet mora biti vsakomur prava
luč in moč za življenje. S to sve-
tilko v roki bi moral vsakdo poto-
vati skozi temo življenja, kakor
rudar skozi temne rove, zavedajoč
se, da življenje zahteva od človeka
najprej pogum; beg pred težavami
je le izhod za silo, ki ni vedno
odprt.

Sposobnost spremeniti se, pome-
ni več ko sposobnost, poboljšati
se. Sposobnost poboljšati se, je ne-
dvoumno najodločilnejša stran ču-
stvene zrelosti. Toda sposobnost
spremeniti se, je širša; pomeni
splošno človekovo prilagodljivost
novim zahtevam življenja; pomeni
prepotrebno duhovno prožnost, v
kateri smo zmožni nabirati si iz-
kušnje in nasvete za življenje v
vsakem novem položaju.

So namreč ljudje, ki te sposob-
nosti nimajo; ki vise na preteklo-
sti in njenih vzorih in so zato do-
cela nesrečni, če se življenje okrog
njih ne odvija tako, kakor so si
ga predstavljali in želeli izza otro-
ških dni. Taki ljudje se nagiblje-
jo k temu, da za vsak svoj neuspeh
in za vsak življenjski udarec išče-
jo krivce drugje in dolžijo „dru-
ge“, samo pri sebi ne iščejo in
ne najdejo niti krivde niti rešitve.

Pametno ravnanje pod pritiskom
in strahom je ena najodločilnejših
stvari v človeškem življenju; saj
v „miru brezskrbnosti“ bi še vsa-
kdo znal kolikor toliko pravilno in
„junaško“ ravnati.

Najnevarnejši obrambni meha-
nizem pod pritiskom in strahom
je gotovo „popuščanje“ in „preda-
ja“. Ko človek pod pritiskom in iz
strahu nekaj stori, česar bi v nor-
malnih okoliščinah nikoli ne hotel
in česar bi tudi nikoli ne smel. To
so dejanja „slabičev“, ki jih zani-

čujejo drugi in ki se jih tudi sami sramujejo, tako da izgubijo spoštovanje pred samim seboj.

Raje dajati kot sprejemati; v tem je zlata resnica pametnega in srečnega življenja.

Smisel tega pregovora je v tem: le kdor zna dajati, zna tudi pravilno sprejemati. Vsakdo je namreč prisiljen tudi sprejemati pomoč in nasvet, dobrine in usluge; brez tega ni nobenega življenja, kajti vsak človek je družbeno bitje in zato navezan na druge in na njihovo pomoč. Toda kdor ne zna dajati, se le vse prehitro navadi stegati svojo beraško roko in vse prepogosto bo pograbil za stegnjeno desnico svojega bližnjega, čeprav bi si mogel sam pomagati. Tako se človek razvadi in meni, da so drugi samo za to, da njemu pomagajo; prejema pomoč od drugih, ki so bolj pomoči potrebni ko on sam. Kdor ne zna raje dajati ko prejemati, se kaj lahko razvije v „zajedalca družbe“, ko živi na njen račun, ne da bi sam kaj prispeval.

Z bližnjim dobro shajati je pravzaprav glavna družbena krepost, brez katere ni pravega sožitja med ljudmi. Pravzaprav je to najbolj samo ob sebi umevna stvar; in vendar je mnogi nikoli prav ne razumejo: ne uvidijo z razumom in ne dojamejo s čustvi.

Pravzaprav je v tej potezi vsa tako imenovana družbena nramnost — etika. Etika pač zato, ker tudi ta krepost: shajanje z bliž-

njim — zahteva samopremagovanje. Če hočeta dva dobro shajati, mora vsak „nekaj popustiti“, in sicer že od vsega začetka, preden pride do kakršnega koli trenja, napetosti in spora. Le potem ne pride nikoli do nobenega trenja in napetosti; le potem je sožitje prijetno. To se pravi: biti vedno obziren, vedno videti drugega ne samo sebe. Videti drugega, ko damo besedo — se pravi: držati besedo. Videti drugega, se pravi: dobro o njem misliti in mu dobro hoteti; se pravi: skušati ustreči tudi njegovim željam in potrebam, ne samo njegovim „pravicam“. Kdor začne s „pravico“, gotovo kmalu konča s „krivico“.

Morebiti se dá tak lep odnos, ko dobro shajamo z bližnjim, še najbolje izraziti z besedo: poštenost; in to v mislih, besedah in dejanju. Angleži imajo za to besedo „fairness“; biti fair. To je temeljna družbena krepost, brez katere ni sožitja, ki pa zahteva stalnega samopremagovanja in zato veliko resnične čustvene zrelosti. Biti fair se pravi biti čustveno, osebno res zrel.

Ta zrelost je „zvestoba samemu sebi“, ki je obenem podlaga zvestobe — drugemu. Le tisti more samemu sebi prav svetovati, kdor je zvest samemu sebi. Le zvestoba samemu sebi je zvesta svetovalka.

Prenašati sovraštvo in očitke ter pomanjkanje ljubezni, kot šesta in sedma lastnost čustvene zrelosti, je prav tako dvosmerna krepost.

Z ene strani pomeni, da zrel človek v sebi premaga otroška čustva sovraštva in očitkov in enostranske zahteve po ljubezni, z druge pa pomeni, da je zmožen tudi vzeti nase, da ga ne stre, če ga bližnji sovraži in mu dela krivične očitke ter odreka dolžno ljubezen, ki jo od njega upravičeno pričakuje.

To se pravi: sami ne smemo nikogar sovražiti in nikomur krivično očitati; hkrati po moramo biti dovolj močni, da prenesemo, če nas drugi sovražijo in nam delajo krivične očitke. Le tako obnašanje kaže zrelega človeka, čustveno zrelo osebnost. Prav tako se to pravi, da moramo biti zmožni resnične požrtvovalne ljubezni do bliž-

njega, ne da bi nas zaradi tega preveč potrla in zagrenilo, če nam bližnji ne zna ljubezni vračati ali pa nam v zameno vrača krivico in hudobijo.

Čustveno zrel človek zna živati z bližnjim v miru. Čustvena zrelost je miroljubnost. Kdor je v sebi premagal in poduhovil otroško jezljivost in napadalnost, je osebno zrel. Zrel človek ne trati časa in moči za nepotrebne spore. Vsak spor je zapravljanje časa in moči; je zapravljanje življenja, ki je že tako prekratko. Le zrelemu človeki preostane še dovolj časa in moči, da dela tudi za druge, za družbo, v kateri živi.

Kam le bi prišli, če ne bi imeli tudi zrelih ljudi. Drat.

Pastir
med
svojimi
ovcami
na
slovenskih
planinah

Foto
L. Erjavec

Hudičev advokat

Morris West — Jože Škerbec

„Monsignor Meredith, kako sem vas vesela!“

Njen nasmeh je bil topel, njene oči jasne, njena dlan mehka in čvrsta, ko je pozdravila. Po vrišču vaškega narečja je Meredith z ugodjem poslušal zvok angleškega glasu. Smehljaj je ožaril njegovo obličje.

„Hvala, contessa, za povabilo!“

„Ste dobro potovali?“

„Precej dobro. Pot je sicer raz-

drta in v teh dneh nisem posebno izvrsten popotnik. Vendar sem dospel cel.“

„Revež. Biti morate izčrpani. Pietro vam bo pokazal spalnico, da se boste lahko skopali in malo odpočili pred kosilom.“

„Prav dobro mi bo delo,“ je dejal Meredith in pomislil: „Zahvaljen Bog za Angleže! Te stvari razumejo bolje kot kdorkoli na svetu. Nič ne komplicirajo in dobro vedo, da je za utrujenega človeka najbolje, da je lahko sam in da ima na voljo toplo vodo.“

Na grofičin znak je služabnik prijel za kovčke in šel pred Meredithom v hišo. Contessa je ostala na vrtu in opazovala upognjeni hrbet svojega gosta, dokler ga ni pogoltnila senca vrat.

Nekaj trenutkov zatem je stopil izza dreves Nicholas Black in se ji približal. Njegov satirski obraz se je spakoval od smeha.

„Dobro, izvrstno! Imamo ga torej pri nas. Izgleda starinska izdaja Henryja Newmana. Je iz oksfordske šole, s pečatom Angleškega zavoda in spoznavno tablico Vatikana... Vi ste se obnašali čudovito, cara. Ne preveč ne premalo. Priredili ste dobrodošlico očarljive graščakinje cerkvenemu človeku, zdomske Angležinje sorojaku. Dovoljena igralka ste!“

Prešla je ironijo in rekla nekam zamišljeno:

„Videti je hudo bolan.“

„Molitev in post tudi napravita

takšen vtis, draga. Možno je, da nosi spokorniški pas.“

„Lepo vas prosim, nikarte, Nicki!“

Z užaljeno kretnjo jo je zavrnil: „Kaj pričakujete od mene? Da mu bom poljubil zadnjo plat in ga naprosil, naj mi blagoslovi svetinjice? Kaj se dogaja? Ne recite mi, da ste na tem, da se spreobrneta.“

Po tihem pa osorno ga je oštela:

„Poslušajte me, Nicki! Simpatičen človeček ste in več ali manj dober slikar. Precejšnjo koristimate od mene in jaz vam pomagam, da dobite reči, ki jih hudo potrebujete. Toda imam lastne težave s tem duhovnikom in ne bom dovoljevala, da bi jih vi povečali s prizadevanjem, da dokažete svojo razumnost. Če niste pripravljeni, da bi se vedli, kot se spodobi, lahko pripravite svoje kovčke in jaz bom naročila Pietru, naj vas potegne do Valente, da ujamete prihodnji vlak v Rim. Upam, da ste me razumeli.“

Black bi najrajši kričal, jo bil v obraz in ji izrekel vse opolzke psovke svojega repertoarja, vendar se je zbal kot vedno. Prijel jo je za roko in ji jo poljubil ter dejal kot skesan otrok:

„Zmeraj znova mi spodleti, cara. Ne vem, kaj je z mano. Obljubim vam, da se bom pridno obnašal. Prosim vas, da mi oprostite.“

Anne Louise de Sanctis se je nasmehnila. Nekaj je dosegla. Znova je okušala trpko ugodje trpin-

čenja in lahko se je pokazala velikodušno. Skuštrala je slikarjeve redke lase, ga krcnila po licu in mu rekla:

„Za tokrat pozabiva, dragi. Toda za naprej se obnašajte kot priden deček.“

Prijela sta se za roko, se sprehajala po vrtu in kramljala o rimskih škandalih. Kljub vsej svoji prebrisanosti pa ni uganila silnega sovraštva, ki ga je on kuhal do nje.

— — —

Sam v svojem visokem stanovanju, z zaprtimi oknicami zoper opoldansko vročino, se je Blaise Meredith skopal, se preoblekel in se ulegel na veliko posteljo iz orehovine.

Čutil je, da bi znova moral biti hvaležen. Stanovanje je bilo udobno, gostiteljica prikupna, služabniki pozorni. Če je bila revščina vasi velika, bi tu lahko pozabil nanjo. Kakršne koli naj že bodo njegove težave, lahko bo računal s contesso, da mu bo pomagala, da jih reši. Če se mu bo poslabšalo, ne bo sam in ker je bilo veliko služabnikov, ne bo povzročal veliko sitnosti.

Spomnil se je, da bo moral pisati škofu in mu izraziti zadovoljstvo, ker mu je vse tako lepo uredil. Ko mu je popustila živčna napetost in se je odpočil, je pomislil na delo in kako se ga bo lotil.

Sklenil je, da se bo najprej posmenil z grofico, da si ustvari sliko o naselju in njegovih izrazitej-

ših ljudeh ter zve za najverjetnejše vire za informacije o Giacomu Neroneju. Ona je morala vedeti veliko. Njena avtoriteta bi bila dragocena. Kot fevdalna graščakinja ima vpliv na vaščane in na njeno besedo bodo spregovorili

Obiskal bo takoj župnika, da mu predstavi poverilna pisma in ga zaprosi za uradno sodelovanje. Na kakršnem koli glasu je bil pač pastir, svoj kanonični položaj v zadevi je le ohranjal kljub vsemu. On je poznal Neroneja skozi daljšo dobo, nista se pa dobro razumela med sabo. To je pomenilo težavo. Če je bil župnik vsaj za kratek čas Neronejev spovednik ne bo mogel dajati izjav. Ceprav bi ga spovedanec odvezal od spovedne molčečnosti, njegovo pričevanje ne bi bilo sprejemljivo za sodišče. Odredba zakona je bila modra, je pa kajpak nudila ugodno pretvezo za človeka, ki je hotel kaj skrivati. Ta je lahko ostajal brezbržen in mogel celo odkloniti, da bi nakazal informativne vire, in kanonisti bi odobrili njegovo diskretnost. Če je dobro premislil, je lahko spoznal, da bo oče Anzelm težava za hudičevega advokata.

Kdo mu bo tedaj pomagal? Mor da doktor Meyer, ki je bil žid in razočaran liberalec. Pa tudi v tem primeru bodo težave. Morda je vedel preveč. Njegovo pričevanje bi bilo dopustno, kajti celo neverniki in krivoverci lahko pričajo za ali proti v postopku za beatifikacijo. Ne bi ga pa mogli prisiliti, da bi

pričeval pod kaznijo moralnih sankcij, kot če bi šlo za katoličana. Vse je bilo odvisno od dobre volje. Vsaj trenutno je bilo treba jemati Alda Meyerja kot nezanesljivega.

Nato je bila na vrsti Nina Sanduzzi, ki je bila ljubica Giacomu Neroneja in mati njegovega otroka. Kot sta izjavila Battista in Saltarello, je odklonila, da bi pričevala. Ni bilo verjetno, da bi tuj duhovnik več dosegel. Pa tudi če bi imel več uspeha, bi bilo to izpraševanje najbolj neprijetno izmed vseh. Vključevalo bi poseganje v najskrivnejše odnose med njima: njune medsebojne zaupnosti, njune moralne drže, celó naravo njunega spolnega življenja. In o vsem tem bi se moral razgovarjati duhovnik, ki je govoril le rimsko italijanščino, z žensko, katere grobo kalabrijsko narečje je imelo prvine grščine, feničanščine, arabščine in francoščine...

Blaise Meredith je premišljeval o tej težavi, ko je vstopil strežnik in ga obvestil, da je bilo kosilo prinravljeno in da ga je contessa čakala v pritličju.

Kosilo se je začelo v redu in razgovor je tekel gladko, kot pri-
stoji dobro vzgojenim osebam z izbranim okusom, ki so se po čudni usodi znašle v tuji deželi. Contessa je skrbno vodila razgovor, Nicholas Black se je dobro počutil v vlogi meščanskega svetovljana in Blaise Meredith, spočit in lepo razporejen, je bil videti nenavadno prikupen in izvrsten poznavalec knjig, glas-

be in evropske ter cerkvene politike.

Ko so servirali sir in sadje, se je contessa pomirila. Ta človek je bil sprejemljiv. V svoji mladosti v Londonu in Rimu je poznala druge, kot je on. Bil je uglajenega vedenja in diskreten in — kar je najvažnejše — spoznal se je na angleški način namigovanja in sugeriranja. Le malo previdnosti bo treba, pa bo dosegla, da se bo oprl nanjo pri razlaganju provincialnih grobsti. Če se bo Nicki še naprej lepo obnašal, ne bo težav. Njeno zaupanje je bilo tolikšno, da je začela vleči iz Mereditha prve odgovore.

„Oprostite moji nevednosti, monsignor, kako navadno začenjate delo v takšnih primerih, kot je ta?”

„Dejansko ni pravil,“ je odvrnil Meredith in napravil kretnjo, s katero je izražal nemoč. „Treba je govoriti s čim številnejšimi ljudmi in potem njihove informacije povezovali in primerjati. Kasneje, ko se vzpostavi škofijsko sodišče, se jih lahko izpraša pod prisego in molčečnostjo, seveda.“

„In kje nameravate začeti vi?”

„Za začetek se zanašam na vašo pomoč. Vi ste živeli dolgo časa tukaj. Ste padrona. Vaše poznanje krajevnih razmer bi bilo zanesljiva priprava zame.“

Nicholas Black je pogledal contesso z naglim in ironičnim pogledom, toda ona se je spokojno smehljala.

„Srečna bom, da vam bom po-

magala, kolikor bom mogla, monsignor, vendar menim, da bi bilo nevarno, če bi se opirali name. Sem padrona, kot ste dejali, in povrh še Angležinja. Lahko bi se povsem motila v svoji presoji. Velikokrat sem to ugotovila. Vendar zavoljo vas in zavoljo škofa vam želim pomagati. Kot morate vedeti, sva s škofom stara prijatelja.“

„Se razume,“ je pritrdil Meredith, ne da bi se še dalj časa mudil pri tej točki.

Grofica je nadaljevala:

„Ko mi je prevzvišeni gospod škof pisal, sem pomislila, da bi bilo najbolj primerno, da bi se sešli z zdravnikom in župnikom. Ona dva poznata vas mnogo bolje kot jaz. Povabila sem ju na večerjo za nocojšnji večer. Potem bomo lahko vsi štirje izmenjali svoje poglede in tako boste, upam, dobili uravnovešeno sodbo. Nicki misli enako kot jaz. Ali ni tako, Nicki?”

„Prav gotovo, cara. Ta kraj je čuden. Zelo različen od Rima. Vaša misel se mi zdi ustrezna. Kaj menite, monsignor?”

„Vidva sta izvedenca,“ je dejal Meredith, da bi se izognil razkladanju lastnega mnenja. „Zahvalim se vama zavoljo nadležnosti, ki si jih nakladata zaradi mene.“

„Nimam navade piti kave opoldne. Mi uniči siesto. Pietro jo bo serviral na terasi in potem vam bo Nicki na voljo, da vam pokaže vrtove. Mi oprostite, monsignor?”

Vi veste, da je siesta eno tajnih sredstev za lepoto..."

Oba moška sta vstala in ko je ona odšla; je Nicholas Black povedel Mereditha na teraso, kjer so uredili za kavo v senci progaste plahte. Slikar je vzel iz žepa pozlačeno cigaretno dozo in ponudil cigareto Meredithu.

„Kadite?“

„Ne, hvala. Temu razkošju sem se moral odpovedati z avoljo boleznj.“

„Contessa mi je povedala, da ste bili hudo bolni.“

„Hudo.“ je odsekano odvnil Meredith, ki v trenutnem občutju zaščitenosti in udobnosti ni želel, da bi ga spominjali na smrt.

Strežnik je serviral kavo in Black je kadil nekaj časa v tišini. premišljajoč, kako bi kaj spravil iz njega. Poleg prikupnosti je imel Meredith še bistroumnost in talent. Napačen korak bi bil lahko nepopravljiv. Dejal je torej kot mimogrede:

„Upam, monsignor, da mi boste dovolili izrabiti vaše bivanje, da bi napravil vaš portret. Vaš obraz je zanimiv in vaše roke ekspresivne.“

Meredith se je skušal opravičiti

„Gotovo imate dvajset boljših modelov, Mr. Black.“

„Recimo tedaj, da bi vi doprinesli nasprotje,“ je dejal slikar smehljaje. „Rimski patricij med privinciaci. Povrh vsega izdelujem slikarski register celotnega primera Giacoma Neroneja. Bila bi čudovita osnova za razstavo enega

samega slikarja. Nameraval sem jo imenovati Proglasitev za svetnika.“

„Čisto možno je, da sploh ne bo prišlo nikoli do proglasitve,“ je dejal previdno Meredith. „In če pride, lahko minejo prej leta.“

„To ni važno iz umetniškega vidika. Značaji so tisti, ki veljajo, in tukaj je fantastična galerija likov. Sprašujem se, kakšne zaključke boste potegnili iz vsega tega, monsignor.“

„Isto se sprašujem tudi jaz sam,“ je odkrito priznal Meredith.

„Jasno, kar me zanima, je ljubezenska zadeva. Ne morem si misliti, kako bi mogli proglasiti za blaženega človeka, ki je zapeljal kmečko žensko, ji dal nezakonskega otroka in jo kasneje zapustil. Časa je imel na pretek, da bi se z njo poročil.“

Meredith je zamišljeno prikimal.

„Nesporo je, da to predstavlja težave, težave glede dejstva in glede razlogov. Ne izključuje pa možnosti, da ne bi primera preiskalo sodišče. Obstaja klasični primer Avgušlina iz Hipona, ki je živel z več ženami in imel nezakonskega sina. Kljub vsemu je nazadnje postal velik božji služabnik.“

„Po veliko daljšem življenju kot je Neronejevo“

„Tudi to je res. Priznam, da so okoliščine osupljive. Med svojim bivanjem upam odkriti vso zgodbo. Toda če se držimo stroge teologije, ne smemo podcenjevati možnosti

naglega in čudežnega spreobrnjenja.“

„Pod pogojem, da človek veruje v čudeže,“ je odsekano odvrnil slikar.

„Če veruje človek v Boga, nujno veruje v čudeže.“

„Jaz ne verujem v Boga,“ je dejal Nicholas Black.

„Svet nima smisla brez Njega,“ je odvrnil Meredith, „še z Njim je precej trd. Vendar človeka ni moč prisiliti, da bi veroval, z razlogi. Kaj se vam zdi, če bi se sporazumela, da lahko misliva vsak po svoje?“

Vendar ni bilo tako lahko izviti se slikarju. Black je hotel na vsak način odkriti, kakšne vrste človek se skriva pod črnim talarjem in je vrtal naprej.

„Rad bi veroval. Pa je toliko strokovnih domnev, toliko skrivnosti.“

„Zmeraj so skrivnosti, prijatelj. Če jih ne bi bilo, vera ne bi bila potrebna.“

„Vendar vi ne sprejmete Nero-neja z dejanjem vere“, je izzivalno dejal Black. „Vi ga zakonito preiskujete.“

„Tu gre za dejstvo, ne za vero,“ je odvrnil Meredith.

Slikar se je hudomušno smejal.

„Kljub vsemu vam bo, monsignor, tale primer nudil veliko skrivnosti. Bojim se, da več, kot pričakujete. In največja od vseh je ta. zakaj nihče v Gemellu Minore ne mara govoriti o njem... niti contessa ne.“

„Ona ga je poznala?“ Meredithov glas je izdajal novo zanimanje.

„Gotovo. Sedaj se prizadeva, da bi njegov sin prišel delat v dvorec. Ona je bila tukaj za življenje Neroneja in tudi ko je umrl. Drugi so tudi bili. Vsi niso prišli ob spomin, vendar so zaprti kot ostriže. Sami se boste lahko o tem prepričali nocoj pri večerji.“

„In kakšno je vaše zanimanje v tem primeru?“ Meredithovo vprašanje je imelo rahel prizvok jeze.

„Jaz vidim v tem vaško komedijo,“ je dejal Black brezbrizno, „in priliko za razstavo slik, ki so v njej dobile svoj navdih. Sicer pa — vi ste v zadevo pomešani, jaz pa ne. Omejil sem se le na to, da sem vam prijateljsko posredoval nekaj podatkov... Če ste spili kavo, vam lahko razkažem vrt.“

„Če mi dovolite, bom nekaj časa tukaj sedel in potem skušal spati siesto.“

„Kakor vam je drago. Jaz sem slikar in ne bi rad zapravljal luči. Videla se bova pri večerji, monsignor.“

Meredith je opazoval njegovo visoko silhueto, ko je prečkal travnik in se izgubljal med drevjem. Poznal je ljudi te vrste, nekatere celo v duhovniški obleki. Spraševal se je, v čem je bil vzrok njegove zlovoljnosti nasproti grofici in zakaj mu je ona nudila gostišče. Tudi se je spraševal, čemu se je contessa izognila njegovi prošnji

za pomoč z obljubo večerje z vaškimi veljaki.

— — —

Doktor Aldo Meyer je opazoval, sedeč v kuhinji, kako je Nina loščila njegove čevlje, likala srajco in vlažila obšive njegove najdostojnejše obleke. Contessino povabilo mu je povzročalo skrbi. Po prizoru prejšnjega večera ga je mikalo, da bi vabilo odklonil, vendar kolikor bolj je premišljeval, toliko bolj je bil prepričan, da se mora večerje udeležiti. Izgledalo je, kot da se je bila bitka in on ni smel prepustiti nobene prednosti grofici in njenemu intrigantskemu kavalirju, Nicholasu Blacku.

Prva težava je bila v tem, da ni vedel z gotovostjo, zakaj se je sploh boril, razen če je šlo za korist Nine in Paola Sanduzzijsa. Vendar ta smoter je bil premalo pomemben, da bi razložil njegove želje, da bi se srečal z angleškim duhovnikom in se povsem vključil v zadevo Giacoma Neroneja.

Iskal je ključ skrivnosti lastnega poloma in kašipot v puščavi svoje prihodnosti. Prepričan je bil, da bi Blaise Meredith mogel pojasniti oboje. Del odgovora se je nahajal v papirjih Giacoma Neroneja, ki so bili še zmeraj v predalu njegove pisalne mize in ki se jih še ni upal prebrati.

Že nekajkrat jih je imel v rokah in jih je začel razvijati, pa se je umaknil nazaj iz strahu, da bi ga lahko ranilo ali osramotilo. Papirji so bili kot pisma zavržene ljubice,

katerih ponovno branje bi ga spomnilo na čase, ko je bil manj kot človek. Prej ali slej se bo moral soočiti z razodetjem, vendar zaenkrat še ni imel moči.

Nina Sanduzzi je dvignila glavo iznad likanja in mu rekla mirno:

„Mislila sem na Paola in sem sklenila, da mora na delo h grofici.“

Meyer jo je gledal osuplo.

„Zakaj, žena?“

„Prvič, ker bo Rosetta tam in sem prepričana, da je ona zanj primerna. Rosetta bo postajala ženska in se bo borila za tisto, kar ima rada. Z njo se bom razgovarjala in zvedela, kaj se dogaja v dvorcu. Ko ona začne delati, Paolo ne bo imel kaj početi, pahal bo po gričih in slikar ga bo osvojil.“

„Tudi contessa bo tam,“ jo je resno posvaril Meyer. „Tudi ona je ženska in sicer starejša in razumnnejša od Rosette.“

„Mislila sem na to,“ je dejala Nina z vso mirnostjo. „Toda v hiši bo tudi duhovnik. On me bo prišel pogledat, kot so to storili drugi, in mu bom razložila, kaj se dogaja. Prosila ga bom, naj pazi na Paola.“

„Možno je, da ti ne bo verjel.“

„Če povem vse drugo o Giacomu mi bo verjel.“

Meyer jo je gledal presenečeno.

„Včeraj si bila odločena, da mu ne poveš ničesar. Kaj te je nagnilo, da si se spremenila? Kaj je ostalo od obljube Giacomu?“

„Otrok je važnejši od obljube. In povrh tega,“ — njen glas je izražal čudno prepričanost — „sem snoči molila k Giacomu kot zmeraj. Ne vidim ga in ga ne slišim, imam le srajco, ki jo je imel na sebi, ko so ga ubili, z luknjami od krogel okoli srca. Vendar vem, kaj on hoče in to bom storila.“

„Nisem vedel, da nekdo menjava svoje sklepe po smrti,“ je dejal Meyer s hladno ironijo, kar pa ni pustilo nobenega sledu na spokojnem obrazu žene, ki je odvrnila preprosto:

„Ne gre za spremembo sklepov. Gre za to, da prej ni bil ustrezen čas, sedaj pa je. Duhovnik bo prišel k meni o pravem času. Tedaj mu bom povedala.“

Meyer je napravil kretnjo malodušnosti.

„Naj rečem, kar hočem, ti boš storila, kar nameravaš. Vendar predno odide deček v dvorec, ga pusti govoriti z menoj.“

„Dobro, Ste prebrali Giacomove papirje?“

„Še ne.“

„Ne bojte se,“ je dejala s čudno nežnostjo. „On vas ni zasovražil, niti ob koncu ne. Zakaj naj bi vas sedaj spravljal v zadrego?“

„Sram me je mene samega,“ je dejal odsekano Meyer in odšel na vrt, kjer so hreščali skržati v opoldanskem soncu in se je prah lepil na figove liste.

(Bo še)

Nauk o križanem Kristusu je edini vir prave kreposti in pobožnosti, edini temelj miru in sreče.

Kard. Newman

Trpljenje se uničuje s trpljenjem, in če človek pretrpi vse trpljenje, je vsega prošt in potem mirno živi v Kristusu, to pomeni, v pravem veselju in pokopju.

Kdor pa beži pred trpljenjem, ne bo trpljenja nikdar prost.

NOVICE IZ

SLOVENIJE

Čutim se drugorazrednega

G. Miha Žužek iz Ljubljane je v 1. številki letošnje Družine napisal članek, ki marsikaj pove.

„Zanimalo me je, kakšen program nam je RTV pripravila za božič. Ogledal sem si Delo-RTV: to rek, 25. decembra. Program je bil tak kot vsak torek. Nič posebnega. Nato pa sem na levi ob torkovem programu našel tole: Marksizem VI. petek TV 18.35.

Ta oddaja skuša osvetliti probleme človekove ustvarjalnosti in njene družbene vloge. Slišali bomo osnovne pojme marksistične antropologije, ustvarjalnega značaja dela umetniškega ustvarjanja. *Omenje je tudi represivni značaj nekat oblik odtujevanja, še posebej religioznega.* Posebna pozornost je v tej oddaji posvečena vlogi osvobajanja in karakterju ustvarjalnega dela.

Ob tem se mi porajajo nekatera vprašanja.

1. Ob odprtem pismu naših škofov ste večkrat pisali o začudenju, ki so ga pokazali naši javni zastopniki, kako da se pri nas verniki morejo čutiti kot drugorazredni občani, in zagotavljali, da se kaj takega ne more dogajati.

2. Zgodovina potrjuje, da je religioznost (kot vsaka druga, še tako dobra stvar) kdaj bila tudi zlorabljena in da je lahko dobila tudi represivni značaj. Zgodovina pa priča tudi, da se je prav to dogajalo tudi z ateizmom, s takšnim, ki je zlorabljal ime marksizma.

3. Zato pričakujem, da bo naša (Naša, nas vseh, ne samo ateistov) RTV kdaj uvrstila v svoj program tudi predavanje ali karkoli podobnega kakšnega našega strokovnjaka o represivnih značajih nekaterih ateizmov. Še bolj bom pa vesel, če bo spregovorila rajši pozitivno: kaj morejo prispevati nekateri ateizmi k prizadevanju za boljšo družbo, in katere so tiste neizrekljive koristi, ki jih družbeni razvoj ima od (prave) religioznosti, ki človeka varuje pred — odtujevanjem.

Dokler tega ne bom dočakal, bom kot veren občan imel za drugorazrednega. O ateizmu sliši lahko na RTV samo pohvalne o religioznosti samo, kadar jo je treba povezati z odtujevanjem, represivnostjo itd.

Izseljenska nedelja na Brezjah

Tudi lansko izseljensko nedeljo, 30. decembra, so številni zdomci, ki so se za božične praznike vrnili do-

mov, praznovali na Brezjah. Slovesno bogoslužje je vodil škof dr. Stanko Lenič. Kljub neprijaznemu vremenu in ne preveč vabljeni cesti so zdomci in njihovi domači napolnili božjepotno cerkev na Brezjah.

V priložnostni mašni homiliji je škof Lenič za osnovo vzel tri velike besede Ivana Cankarja: „*Mati, domovina, Bog*“. Iz njih je razvil misel, da je vsak kristjan član treh družin: najprej tiste družine, v kateri je bil rojen ali tiste, ki jo je sam ustvaril; nadalje član večje družine domačega naroda in na koncu velike družine, občestva Cerkev, ki je razširjeno po vsem svetu. Kamorkoli pride član tega občestva, povsod najde brata, povsod se more v cerkvi udeležiti evharistične večerje. Tam, kjer je krajevna Cerkev pravilno doumela vesoljnost krščanskega občestva, tam se tudi delavci počutijo kot doma. Marsikje pa ta občutek svetovnega bratstva še zmeraj zatirajo različni predsodki, od rasnih in narodnostnih, pa do verskih in političnih.

Kanonik Franc Koretič — umrl

V kraju Urbank v Minnesoti (ZDA) je 29. novembra 1973 umrl Franc Koretič, bivši stolni kanonik v Ljubljani.

Rodil se je 2. oktobra 1897 v župniji Kostanjevica na Krki. V duhovnika je bil posvečen 1921. Eno leto je kaplanoval v Velikih Laščah. Šest let je bil stolni vikar v Ljubljani, kjer je razvil bogato lelavnost. Leta 1942 ga je škof Rožman imenoval za kanonika. Tri leta za tem pa je

pred brezbožnim komunizmom odšel v begunstvo. Iz Avstrije je odšel v Severno Ameriko, kjer je več let vodil župnijo v škofiji St. Cloud. Zadnji dve leti je zelo opešal in živel v pokoju, kjer mu je bratovsko stal ob strani duhovnik Karel Pečovnik.

Na vrsto so prišli tudi kulturniki

Muenchenski list „Suedentsche Zeitung“ je 23. novembra 1973 pri-nesel: Za čistkami v partiji in za napadi na Cerkev v Sloveniji in v vsej Jugoslaviji so prišli na vrsto kulturniki. „Partija zahteva sedaj tudi od kulturnikov, da si obesijo ‚razredni znak‘ in, služijo delavske-mu razredu.“ Grozi ura čistil-cev, v besedah močnih aparatčikov. komolčarjev in značajnih mask, do-ba bedne malenkostnosti in strašljive-ga znižanja kulturne ravni.

Sedaj prihaja v film „rdeči val“ s pompozno novo izdajo kot parti-zanskega mita.

Pod stalno zaporo se nahajajo pi-satelji. Posebno neprijeten je te ted-ne položaj marsikaterega sodelavca tiska, radia in televizije. Pri infor-macijskih sredstvih ima v bodoče iskati kaj le tisti, ki more uresni-čevati politiko ZK.

Prvič je bil sedaj sprejet v beo-grajskem univerzitetnem svetu sklep da se je treba pri volitvah novih učnih moči ozirati na to „ali nek-do upošteva marksistični svetovni nazor pri svojem učenju in javnem delovanju in ali podpira vodilno vlogo Zveze komunistov (ZK) v družbi.“

Prireditve revije „Duhovno življenje“

Zadnjo nedeljo v januarju je bila na prostorih Pristave celodnevna prireditve naše revije. Program se je začel s sveto mašo, ki jo je daroval msgr. Anton Orehar za žive in rajne sodelavce in dobrotnike revije. Med mašo je naglašal sledeče misli:

Era največjih nesreč sedanjih dni je idejna nejasnost v svetu, tudi med katoličani; nevarno je tudi za nas, ki smo šli skozi idejno očiščevanje.

Cerkev ima od ustanovitelja veliko nalogo učiti resnico. Opravlja jo po pridiganju in v modernem času posebej po tisku, za katerega je Pavel VI. rekel: „Kristjani morajo svoje delovanje razširiti na področju javnega obveščanja, ki je nujno povezano s širjenjem božje besede.“

Dan slovenskega tiska v Argentini ob prireditvi DŽ spomni na dolžnosti tiste, ki pišejo in berejo. Tisk mora oznanjati resnico, katero mora

temeljito spoznati, preveriti in dostojno povedati. Uredniki morajo zbirati strokovnjake za vprašanja, ker nestrokovnjak resnico le zamaže. Ohraniti morajo pisatelji pravilo ljubezni, varovati se vsake osebne žalitve. V učenju biti konkretni, neizprošni.

Čitatelji morajo resnico iskati, zato naj sprejmejo časopis, tisk in v njem utemeljeno resnico s spoštovanjem. Vse delo naj spremljajo z uvidevanjem in simpatijo. Naročijo in plačajo naj tiskano besedo, da se more tisk vzdrževati.

Pozitivno učenje proti veliki nevarnosti marksizma, ki udara tudi v Argentino in je usodno tudi za mlade ljudi slovenskih družin. V tem položaju naj najprej odrasli pridejo do jasnosti, da ne omahnejo v boju in skrbijo za mladino.

Zavest rojakov o važnosti našega tiska je gotovo dokazala udeležba.

Kardinal Mindszenty

Prve dni v februarju je katoliško in svetovno javnost presenetila vest, da je papež Pavel VI. odločil, la je kardinal Mindszenty pranahal biti primas Cerkve na Madžarskem in nadškof estergomske nadškofije. Na izpraznjeno mesto je bil imenovan kot apostolski administrator škof Laszlo Lekai, vendar zaenkrat le začasno. Sv. oče je napravil to odločitev iz dušnopastirskih vidikov in po predhodnem osebнем dopisovanju s kard. Mindszentyjem o tem vprašanju.

Kard. Mindszentyja s_o l. 1944 zaprli že nacisti, kasneje l. 1948 pa komunisti, ki so ga obsodili na do smrtno ječo in uklenjenost. Ob madžarski vstaji l. 1956 s_o ga osvobodili in ga proglasili za junaka, vendar se je moral zateči na severno-ameriško poslaništvo, ko so sovjetski tanki zatrli odpor madžarskega naroda. Tam je ostal do l. 1971 in postal simbol odpora proti komunizmu ne le za svojo deželo, ampak za ves svet.

ki je bila razveseljiva. Veliko števil Slovencev iz bližnjih in daljnih krajev je prihitelo, da v veselju in zabavi podpro revijo in njeno poslanstvo. Velik srečolov z nad petsto dobitki, nagradno žrebanje za naročnike, in drugo žrebanje za otroke, ki s_o pisali v „Božje stezice“, se je vrstilo, medtem ko so prihajali še vedno novi obiskovalci, in dali pečat množične udeležbe prireditvi, ki se je razvijala prav do večernih ur.

Pri nagradnem žrebanju naročnikov so bili izžrebani: g. Maks Ovčjak, Mcendoza, ga. Marija Malavašič, Ramos Mejía, ga. Sonja Bavdaž, Avstrija, g. Janez Rozman, Castelar, g. Franc Vester, Ramos Mejía, g. Ferdo Martinčič, Kanada, s. Ada Prijatelj, Formoza, s. Silvestra Hanzel, Paragvaj, g. Lojze Oblak, Castelar in g. Milan Magister, Ramos Mejía.

Med otroci pa, ki so v letu 1973

pisali v Božje stezice, s_o bili izžrebani: Tončka Koželnik, Janez Jereb, Mirjam Oblak, Kristina Lazar, Mirko Fale, Janez Omahna, Jože Vombregar, Metka Kahne, Andrej Peršuh in Adrijana Selan.

Misijonska veletombola

Slovenska misijonska zveza v Argentini organizira vsako leto na vrtu Atenea Don Bosco v Ramos Mejía misijonsko veletombolo. Letošnja je bila že triindvajseta. Tombola je bila tudi letos napovedana za prvo nedeljo v januarju, vendar je bila zaradi slabega vremena premeščena na naslednjo nedeljo.

Dobrodelne prireditve se je udeležilo zelo veliko rojakov in tudi gmotni uspeh je bil velik: okrog 2.600 dolarjev za slovenske misijonarje, od katerih je bil navzoč p. Lovro Tomažin, ki je prišel na obisk k svoji družini.

L. 1961 so se začeli pogovori med Rimom, Budimpešto in Washingtonom. Avstrijski kard. König je sporočil Mindszentyju željo papeža Janeza XXIII., da bi zapustil zatočišče in prišel v Rim. Isto je ponovil l. 1965, 1967 in 1969. Aprila 1971 je madžarski kancler Janoš Peter obiskal Vatikan in septembra je msgr. Cheli potoval v Budimpešto. Po nekaj dneh je kard. Mindszenty prišel v Rim, kjer ga je Pavel VI. sprejel z ganotjem in prisrčnostjo. Istočasno ga je vlada amnistirala, ni pa priznala neutemeljenosti obsodbe.

Kardinal ni storil tega koraka z lahkim srcem. Sam je priznal Pavlu VI. v pismu, da je zapustitev domovine pomenila zanj najbrž najtežje breme v življenju.

Vse to je treba upoštevati za razumevanje zamotanega položaja. Esztergomska nadškofija je bila dejansko brez vodstva že od l. 1948. Kardinal je izjavljal, da se v težkih razmerah, v katerih živi in deluje Cerkev na Madžarskem, ko je oropana svobode in pravic, ni mogel odreči nadškofiji. Imenovanje škofov in apostolskih administratorjev, ne da bi bile odpravljene obstoječe omejitve, je dejal, da ne bi rešilo problemov Cerkve na Madžarskem.

Vatikan pa navaja za svoje zadržanje in odločitve več razlogov: več kot 10-letna poganjanja so zmeraj trčila na nepopustljivo zadržanje kardinala, škofije zavoljo odsotnosti ni mogel voditi in ohranil je svoj službeni naslov 7 let več, kot pa je določena starost za škofo. Pri 75

letih se morajo namreč vsi škofje odpovedati svojim škofijam, Mindszenty pa je star že 82 let. Nekateri opazovalci menijo, da je vlada izvajala hud pritisk na Vatikan, ker bo kardinal v kratkem izdal svoje spomine, v katerih bo gotovo ostro obsodil kmunizem in bi rajši videli, da ne bi tedaj več imel visoke cerkvene službe.

Papež je prepričan, da je treba predvsem upoštevati dušopastirski vidik in da je treba zato nuditi madžarskim katoličanom ustrezno duhovno oskrbo po rezidenčnih škofih, ki bodo lahko v stiku z njimi in z Vatikanom in da bo ta odločitev blagodejna za korist Cerkve na Madžarskem. Papež ni maral nalagati te težke odločitve na ramena kardinala, ki je menil, da je ne sme napraviti on sam. Papež je pojasnil, da se te odločitve ne smemo razlagati kot pristanek na načela ali zadržanja, ki jih Cerkev ne more sprejeti ali odbiti in da je njegov edini namen, da nudi madžarskim katoličanom cerkveno vodstvo, da pa izraža kardinalu spoštovanje in ljubezen.

Ta odločitev tudi za papeža ni bila lahka ne prijetna, saj ne bi rad prizadel Mindszentyja, kateremu je izrekel ob prihodu v Rim ganljive besede: „Klanjam se pred teboj z globokim spoštovanjem in se ti zahvaljujem iz globočine srca za številne zglede kreposti, ki si jih nudiš vsej katoliški družini skozi leta.“ Vendar blagor božjega judstva je treba predpostavljati čustvom posameznikov.

svetovne

novice

Paragvajska škofovska konferenca

Od 10. do 15. decembra lanskega leta so paragvajski škofje na rednem zborovanju obravnavali na prvem mestu o „evangelizaciji sodobnega sveta,“ ki bo predmet študija na svetovni sinodi škofov v Rimu letošnjega leta.

Tečaj za socialne delavce

Argentinski katoliški odbor za izseljence je za letos organiziral tečaj za diplomirane socialne delavce oz. delavke (asistentes sociales) za izpopolnjenje na migracijskem področju. Tečaj financira nemška dobrodelna ustanova Misereor. Tečaj bo v Buenos Airesu od marca do avgusta 1974.

Redovnici med Indijanci

Sestri Sara in Celia, iz družbe Služabnic Svetega Duha, živita od lanskega leta med indijanci v Colonia Dolores (prov. Santa Fe), ki je popolnoma osamljen in zapuščen ostanek Indijancev. Obenem z dušnopastirskim delom učita Indijance, moške in ženske, šivati, plesti in prstenega lončarstva ter keramike.

Cigani v Španiji

Cerkev v Španiji si zelo prizadeva, da bi se 250.000 Morov (Ciganov) vključilo v redno življenje. Leta 1965 so ustanovili za Cigane posebno tajništvo pri španski dobrodelni ustanovi Caritas. To tajništvo stalno opozarja prebivalstvo, naj se varuje zapostavljanja Ciganov in naj jim olajšuje sožitje z drugimi ljudmi. Caritas si je mnogo prizadevala tudi za odpravo nepismenosti med Cigani.

Knjiga v 899 jezikih

Svetovna zveza bibličnih družb je objavila podatke o delovanju ustanov za razširjenje svetopi-semskih knjig. Po teh podatkih je sveto pismo zdaj razširjeno v 899 različnih jezikih (celotno sveto pismo ali vsaj nekaj knjig).

Zadnji Don Boskov sodobnik

V Pineroli (Italija) je umrl v visoki starosti 96 let Giuseppe Pentoro, zadnji še živi učenec in

prijatelj sv. Janeza Boska, ustanovitelja salezijancev. Bil je 71 let duhovnik in je res svetniško posnemal svojega učitelja.

Spomenik Atenagoru

Na grškem otoku Rodosu so postavili spomenik carigrajskemu patriarhu Atenagoru (umrl leta 1972). Ta je namreč zbral vse pravoslavne na skupno konferenco leta 1961 prav na tem otoku, kar je pomenilo velik korak k edinosti kristjanov.

Brez bengalskega ognja

Maltski nadškof Gonzi je nepovedal uporabo bengalskega ognja pri raznih cerkvenih slovesnostih. Tako praznovanje je odločno predrago, pravi škof, in je bolje dati denar revežem, da imajo tudi ti kaj od praznovanja. In čemu vznemiriti stare in bolne z ropotom in lučmi!

Spomin romunskega kardinala

Konec lanskega leta je pariški kardinal Marty opravil spominsko bogoslužje v cerkvi Saint-Sulpice za romunskim kardinalom Hossujem, ki je umrl v zaporu leta 1970. V govoru pri maši je pariški kardinal dejal: „Nikogar ni dovoljeno prijeti in zapreti v ječo ali ga držati v psihiatričnih zavetiščih ter mu zapreti usta zaradi verskega prepričanja. Nikomur ne smejo vzeti svobode in ga obsoditi kot

zločinca samo zato, ker pove drugačne misli, kot jih imajo tisti, ki so na oblasti.“

Vera v avstrijskem radiu

Avstrijski radio ima na programu tudi jutranjo oddajo verskega premišljanja. Ugotovili so, da te oddaje na prvem avstrijskem radijskem programu posluša redno vsaj sto tisoč ljudi. Prenose nedeljskega bogoslužja posluša okoli 96.000 in duhovno uro okoli 77.000 ljudi. Verske oddaje so po zanimivosti oz. privlačnosti na četrtem mestu. Na prvem mestu so opoldanska poročila, katera poslušajo okrog 230 tisoč poslušalcev.

Dalaj Lama na Dunaju

Konec lanskega leta je bil gost dunajskega kardinala Koeniga tibetanski „verski učitelj“ Dalaj Lama in je stanoval v nadškofijem dvorcu. Obiskal je tibetanski oddelek dunajskega muzeja in bil sprejet pri dunajskih budistih. Na ta sprejem je bil povabljen tudi kardinal Koenig.

Sožitje z muslimani

Ciprski nadškof Makarios III. utrjuje svoj položaj po odstavitvi uporniških škofov. Na obeh podočjih svoje škofije je precej močna turška manjšina in se tam še posebej trudi za pravilno sožitje z muslimani.

Podoba Marije Pomagaj v Nazaretu

Romarji, ki so v zadnjih letih obiskali Sv. deželo, so videli v Nazaretu novo baziliko, ki stoji na kraju Oznanjenja Marijinega. V baziliko in v zid, ki jo obdaja, so narodi vsega sveta začeli prinašati Marijine podobe, kot jih časte v svoji domovini. Mnogo je teh podob, podobno kot je v ameriški baziliki v Washingtonu, kjer smo postavili podobo Marije Pomagaj v posebni kapeli.

Med našimi romarji je vzklikala misel, da bi tudi mi Slovenci v Nazaretu za sveto leto vzdali mozaik Marije Pomagaj z Brezij. Tako bi potrdili ne samo svojo prisotnost v svetu, ampak izrazili tudi svojo hvaležnost Materi božji in seveda tudi prošnjo, da bi izprosila ohranitev vere v domovini in Slovencem v svetu.

Odobren je lep prostor. Slika mora biti torej v mozaiku, z ozirom na prostor je določena tudi velikost: 120 cm × 250 cm. Naš načrt predstavlja podobo Marije Pomagaj z Brezij nad blejskim jezerom, obdano s Triglavom in Stolom in napisom: Marija Pomagaj, Kraljica Slovencev.

Radi bi končali to delo do konca letošnjega leta, da bi za sveto leto 1975. mogli odkriti podobo ob vse-slovenskem romanju v Sv. deželo. Romanje naj bi se vršilo od četrtega 24. aprila do petka 2. maja 1975. Odkritje podobe naj bi bilo 1. maja 1975.

Pri delu samem sodeluje več umetnikov Slovencev. Da zberemo potre-

žno vsoto in pripravimo romanje, smo sestavili začasni akcijski odbor:

Predsednik: Msgr. Ignacij Kunstelj,
Tajnik: Rev. Nande Babnik, Pfarramt, A—6370 Reith bei Kitzbühel, Tirol, Austria.

Blagajnik: Rev. Ciril Lavrič, Kirchenstrasse 1., A—4053 Haid bei Ansfelden, Austria.

Blagajnik je odprl poseben Konto pri Volkskreditbank, Linz/ D. Zweigstelle Haid: Konto Nr.: 11-419-444. „Aktion Nazaret.“ A—4053.

Širši reprezentativni odbor se sestavlja po posameznih deželah vsega sveta, kjer bivajo Slovenci izven domovine, a tudi domovina bo zastopana v njem.

Zbiranje denarja za mozaik Marije Pomagaj in pripravo romanja v posameznih deželah naj bi izvrševal krajevni odbor, slovenski duhovnik ali morda sposoben laik.

V vseh zadevah, kar se tiče denarne zbirke za mozaik in priprav za romanje v Sv. deželo, se, prosimo, obračajte na začasni odbor.

Prosimo Vas za sodelovanje in razumevanje, da nam gre za versko in vsenarodno stvar. Ne odbijte svoje pomoči, v katerikoli obliki vam je mogoča.

Za vse vnaprej obilno Bog plačaj!

Msgr. Ignacij Kunstelj, l. r.

predsednik

Nande Babnik,

tajnik

KJE**JE****KAJ**

DUHOVNO ŽIVLJENJE

UVODNIK	Kaj pričakuje postni čas od nas?	129
IZ ŽIVLJENJA CERKVE	Pavel VI.: Bogu je všeč tiha molitev srca .. Pismo jugoslovanskih škofov za sveto leto .. Sv. Tomaž Akvinski Sveta Lea	130 135 139 145
SODOBNA VPRAŠANJA	Metode komunizma Sodobnost in potreba soc. nauka Cerkve ...	147 149
RAZNO	Pismo „Duhovnemu življenjur“ Adventisti Zakaj morajo trpeti otroci in nedolžni ljudje? Šminkanje Podoba Marije Pomagaj v Nazaretu	132 154 156 158 191
ZA MLADINO	Kažipoti v življenju Tudi plača je važna Greš, Jezus z menoj? Kaj je prijateljstvo in ljubezen?	159 160 162 163
V DRUŽINI	Skrb za mladostnikovo vero Krščansko urejanje rojstev Mirno povej, kaj hočeš	167 169 171
ROMAN	Hudičev advokat	176
NOVICE	Novice iz Slovenije Med nami v Argentini Svetovne novice	184 186 189

Številka 3
Leto XLI

Marzo Nº 3
Marec 1974

„Duhovno življenje“

je slovenski verski mesečnik, ki ga izdaja konzorcij (msgr. Anton Orehar); urejuje uredniški odbor.

Editor responsable: msgr. Antonio Orehar, Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires.

Registro de la Propiedad Intelectual No. 843.966.

Tiska Vilko s. r. l., Estados Unidos 425, Buenos Aires, Argentina.

Poverjeniki:

ARGENTINA: Dušnopastirska pisarna, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires.

ZDA: Rev. Julij Slapšak, 6019 Glass Ave., Cleveland, Ohio 44103, USA.
Slovenska pisarna, Baragov dom, 6304 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio 44103, USA.

KANADA: Ivan Marn, 131, Treeview Drive, Toronto 14, Ontario, Canada.

TRST: Marijina družba, Via Risorta 3, Trieste, Italia.

ITALIJA: Zora Piščanec, Riva Piazzutta 18, Gorzia, Italia.

AVSTRIJA: Naročnino pošiljajte Mohorjevi družbi v Celovec.

Naročnina:

Celotna naročnina v Argentini in obmejnih državah je zaradi sedanjih gospodarskih razmer 100.— pesov za one, ki jo bodo poravnali do konca marca 1974. Pozneje bomo morali pri določitvi naročnine upoštevati nadaljnje gospodarske spremembe; v ZDA in Kanadi 9 dolarjev;; v Avstriji 160 šilingov; v Italiji 3.500 lir; drugje protivrednost dolarja.

Denarna nakazila na naslov:

Antonio Orehar, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina.

NASLOVNA STRAN „Duhovnega življenja in „Božjih stezic“: arh. Jure Vombergar; stalna zaglavja: Stane Snoj.

